

Project Group

“Restatement of European Insurance Contract Law”

Established by:

Prof. Dr. *Fritz Reichert-Facilides* (†), LL.M., Innsbruck

Chairman:

Prof. Dr. *Helmut Heiss*, LL.M., Zurich

www.restatement.info

Turkish

Private translation

by

Samim Ünan and Serap Amasya

Status: 1 November 2015

AVRUPA SİGORTA SÖZLEŞMESİ
HUKUKU İLKELERİ
(ASSHİ)

Birinci Kısım

Avrupa Sigorta Sözleşmesi Hukuku İlkelerine (ASSHİ) Tâbi Bütün Sözleşmelere Uygulanacak Ortak Hükümler

Birinci Bölüm

Başlangıç Hükümleri

Birinci Ayrım

ASSHİ'nin Uygulanabilirliği

Madde 1:101 Maddi Uygulama Alanı

Madde 1:102 İsteğe Bağlı Uygulama

Madde 1:103 Emredici Nitelik

Madde 1:104 Yorum

Madde 1:105 Ulusal Hukuk ve Genel İlkeler

İkinci Ayrım

Genel Hükümler

Madde 1:201 Sigorta Sözleşmesi

Madde 1: 202 Ek Tanımlar

Madde 1:203 Dil ve Belgelerin Yorumlanması

Madde 1:204 Belgelerin Verilmesi: İspat

Madde 1:205 Bildirimin Şekli

Madde 1:206 Başkasının Bilgisi

Madde 1:207 Ayrım Gözetmeme

Madde 1:208 Genetik Testler

Üçüncü Ayrım

Kurallara Uyulmasının Sağlanması

Madde 1:301 Önleme Davası

Madde 1:302 Mahkeme Dışı Şikayet ve Zararı Giderme Yöntemleri

İkinci Bölüm

Sigorta Sözleşmesinin Başlangıç Aşaması ve Süresi

Birinci Ayrım

Sigorta Yaptırmak İçin Başvuruda Bulunan Kişinin Sözleşme Öncesi Bilgi Verme Yükümlülüğü

Madde 2: 101 Açıklama Yükümlülüğü

Madde 2:102 Aykırılık

Madde 2:103 Ayrık Durumlar

Madde 2:104 Hile

Madde 2:105 Ek Bilgilendirme

Madde 2:106 Genetik Bilgiler

İkinci Ayrım

Sigortacının Sözleşme Öncesindeki Yükümlülükleri

Madde 2:201 Sözleşme Öncesi Belgelerin Teslimi

Madde 2:202 Sigorta Teminatındaki Tutarsızlıklar Hakkında Uyarı Yükümlülüğü

Madde 2:203 Teminatın Başlangıcı Hakkında Uyarı Yükümlülüğü

Üçüncü Ayrım

Sözleşmenin Kurulması

Madde 2:301 Kurulma Biçimi

Madde 2:302 Sigorta Başvurusunun Geri Alınması

Madde 2:303 Cayma Süresi

Madde 2:304 Haksız Sözleşme Koşulları

Dördüncü Ayrım

Geriye Etkili Teminat ve Geçici Teminat

Madde 2:401 Geriye Etkili Teminat

Madde 2:402 Geçici Teminat

Madde 2:403 Geçici Teminatın Süresi

Beşinci Ayrım

Sigorta Poliçesi

Madde 2:501 İçerik

Madde 2:502 Poliçenin Hükümleri

Altıncı Ayrım

Sigorta Sözleşmesinin Süresi

Madde 2:601 Sigorta Sözleşmesinin Süresi

Madde 2:602 Uzatma

Madde 2:603 Sözleşme Hüküm ve Koşullarının Değiştirilmesi

Madde 2:604 Sigortalanmış Olayın Gerçekleşmesinden Sonra Fesih

Yedinci Ayrım

Sigortacının Sözleşme Kurulduktan Sonraki Bilgilendirme Yükümlülüğü

Madde 2:701 Genel Bilgilendirme Yükümlülüğü

Madde 2:702 İstem Üzerine Ek Bilgilendirme

Üçüncü Bölüm

Sigorta Aracıları

Madde 3:101 Sigorta Acentelerinin Yetkileri

Madde 3:102 Bağımsız Olduğu İzlenimini Yaratın Sigorta Acentesi

Dördüncü Bölüm

Sigortalanmış Riziko

Birinci Ayrım

Koruyucu Önlemler

Madde 4.101 Koruyucu Önlemler: Anlam

Madde 4:102 Sigortacının Sözleşmeyi Feshetme Hakkı

Madde 4:103 Sigortacının Sorumluluktan Kurtulması

İkinci Ayrım

Rizikonun Ağırlaşması

Madde 4:201 Riziko Ağırlaşmasına İlişkin Hükümler

Madde 4:202 Riziko Ağırlaşmasını Bildirme Yükümlülüğü

Madde 4:203 Fesih ve Sorumluluktan Kurtulma

Üçüncü Ayrım

Rizikonun Hafiflemesi

Madde 4:301 Rizikonun Hafiflemesinin Sonuçları

Beşinci Bölüm

Sigorta Primi

Madde 5:101 İlk veya Tek Prim

Madde 5:102 Sonraki Primler

Madde 5:103 Sözleşmenin Feshi

Madde 5:104 Primin Bölünebilirliği

Madde 5:105 Prim Ödeme Hakkı

Altıncı Bölüm

Sigortalı Olay

Madde 6:101 Sigortalı Olayın Bildirilmesi

Madde 6:102 Sigortalı Olay Halinde İşbirliği

Madde 6:103 İstemlerin Kabulü

Madde 6:104 İfa Zamanı

Madde 6:105 Gecikmeyle İfa

Yedinci Bölüm

Zamanaşımı

Madde 7:101 Prim Alacağına İlişkin Dava

Madde 7:102 Sigortacının Edimlerine İlişkin Dava

Madde 7:103 Zamanaşımına İlişkin Diğer Hususlar

İkinci Kısım

Zarar Sigortalarına İlişkin Ortak Hükümler

Sekizinci Bölüm

Sigorta Bedeli ve Sigorta Değeri

Madde 8:101 Ödenebilecek Tutarın Üst Sınırı

Madde 8:102 Eksik Sigorta

Madde 8:103 Aşkın Sigorta Hâlinde Sözleşme Hükümlerinin Uyarlanması

Madde 8:104 Birden Çok Sigorta

Dokuzuncu Bölüm

Tazminat Alma Hakkı

Madde 9:101 Zarara Sebep Olma

Madde 9:102 Zararı Azaltma Giderleri

Onuncu Bölüm

Halefiyet Hakkı

Madde 10:101 Halefiyet

On Birinci Bölüm

Sigorta Ettirenden Farklı Sigortalılar

Madde 11:101 Sigortalının Hak Sahibi Olması

Madde 11:102 Sigortalının Bilgisi

Madde 11:103 Sigortalılardan Biri Tarafından Yüklölülük İhlali

On İkinci Bölüm

Sigortalanmış Riziko

Madde 12:101 Sigortalanmış Rizikonun Var Olmaması

Madde 12:102 Malvarlığı Unsurunun Devri

Üçüncü Kısım

Tutar Sigortalarına İlişkin Ortak Hükümler

On Üçüncü Bölüm

İzin Verilen Tutar Sigortaları

Madde 13:101 Tutar Sigortası

Dördüncü Kısım

Sorumluluk Sigortası

On Dördüncü Bölüm

Genel Sorumluluk Sigortası

Madde 14:101 Savunma Giderleri

Madde 14:102 Zarar Görenin Korunması

Madde 14:103 Zararın Sebebi

Madde 14:104 Sorumluluğun İkrar Edilmesi

Madde 14:105 Devir

Madde 14:106 Hasarsızlık İndirimi/ Bonus-Malus Sistemleri

Madde 14:107 Sigortalanmış Olay

Madde 14:108 Sigorta Bedelini Aşan İstemler

On Beşinci Bölüm

Doğrudan İstem ve Doğrudan Dava

Madde 15:101 Doğrudan İstem ve Savunmalar

Madde 15:102 Bilgilendirme Yükümlülüğü

Madde 15:103 Sorumluluktan Kurtulma

Madde 15:104 Zamanaşımı

On Altıncı Bölüm

Zorunlu Sigorta

Madde 16:101 Uygulama Alanı

Beşinci Kısım

Hayat Sigortası

On Yedinci Bölüm

Hayat Sigortasına İlişkin Özel Hükümler

Birinci Ayrım

Üçüncü Kişiler

Madde 17:101 Üçüncü Kişinin Hayatı Üzerine Hayat Sigortası

Madde 17:102 Sigorta Parasının Lehtar

Madde 17:103 Ayrılma Değerinin Lehtar

Madde 17:104 Devir veya Sınırlama

Madde 17:105 Mirasın Reddi

İkinci Ayrım

Sözleşmenin Başlangıç Safhası ve Süresi

Madde 17:201 Sigorta Yaptırmak İçin Başvuruda Bulunan Kişinin Sözleşme Öncesi Bilgi Verme Yükümlülüğü

Madde 17:202 Sigortacının Sözleşme Öncesi Bilgilendirme Yükümlülüğü

Madde 17:203 Cayma Süresi

Madde 17:204 Sigorta Ettirenin Sözleşmeyi Feshetme Hakkı

Madde 17:205 Sigortacının Sözleşmeyi Feshetme Hakkı

Üçüncü Ayrım

Sözleşme Süresi İçindeki Değişiklikler

Madde 17:301 Sigortacının Sözleşme Sonrası Bilgilendirme Yükümlülüğü

Madde 17:302 Riziko Ağırlaşması

Madde 17:303 Primin ve Ödenecek Getirilerin Ayarlanması

Madde 17:304 Sözleşme Hüküm ve Koşullarının Değiştirilmesi

Dördüncü Ayrım

Ulusal Hukuklarla İlişki

Madde 17:401 Emeklilik Planları

Madde 17:402 Vergi Avantajları ve Devlet Katkıları

Beşinci Ayrım

Sigortalanmış Olay

Madde 17:501 Sigortacının Araştırma ve Bilgilendirme Yüklümlülüğü

Madde 17:502 İntihar

Madde 17:503 Riziko Kişisini Kasten Öldürme

Altıncı Ayrım

Dönüştürme ve Ayrılma

Madde 17:601 Sözleşmenin Dönüştürülmesi

Madde 17:602 Sigortadan Ayrılma

Madde 17:603 Dönüştürme Değeri; Ayrılma Değeri

Altıncı Kısım

Grup Sigortası

On Sekizinci Bölüm

Grup Sigortası Hakkında Özel Hükümler

Birinci Ayrım

Genel Olarak Grup Sigortası

Madde 18:101 Uygulanabilirlik

Madde 18:102 Grubu Örgütleyen Kişinin Genel Özen Yüklümlülüğü

İkinci Ayrım

Otomatik Grup Sigortası

Madde 18:201 ASSH'nin Uygulanması

Madde 18:202 Bilgilendirme Yüklümlülüğü

Madde 18:203 Sigortacının Sözleşmeyi Feshetmesi

Madde 18:204 Sigorta Teminatını Sürdürme Hakkı- Grup Hayat Sigortası

Üçüncü Ayrım

Seçime Bağlı Grup Sigortası

Madde 18:301 Seçime Bağlı Grup Sigortası: Genel Olarak

Madde 18:302 Sözleşme Hüküm ve Koşullarının Değiştirilmesi

Madde 18:303 Sigorta Teminatının Sürmesi

Birinci Kısım

Avrupa Sigorta Sözleşmesi Hukuku İlkelerine (ASSHİ) Tâbi Bütün Sözleşmelere Uygulanacak Ortak Hükümler

Birinci Bölüm

Başlangıç Hükümleri

Birinci Ayrım

ASSHİ'nin Uygulanabilirliği

Madde 1:101 Maddi Uygulama Alanı

(1) ASSHİ genel olarak özel sigortalara, karşılıklı sigorta dahil olmak üzere, uygulanır.

(2) ASSHİ reasüransa uygulanmaz.

Madde 1:102 İsteğe Bağlı Uygulama

ASSHİ, milletlerarası özel hukuktaki hukuk seçimine ilişkin sınırlamalar dikkate alınmaksızın, tarafların, yaptıkları sözleşmenin ASSHİ'ye tâbi olması konusunda anlaşmaları hâlinde uygulanır. Madde 1:103 hükmü saklı kalmak kaydıyla, ASSHİ, bazı hükümlerinin hariç bırakılmasına izin verilmeksizin, bütün olarak uygulanır.

Madde 1:103 Emredici Nitelik

(1) Madde 1:102 cümle 2, 2:104, 2:304, 13:101, 17:101 ve 17:503 emredicidir. Diğer maddeler, hileli davranışlara ilişkin yaptırımları düzenledikleri ölçüde emredicidir.

(2) Sözleşme, sigorta ettiren, sigortalı veya lehtarın aleyhine olmamak kaydıyla, ASSHİ'nin diğer maddelerine aykırı koşul ve hükümler içerebilir.

(3) Fıkra 2'de tanımlanan ASSHİ'ye aykırı koşul ve hükümlere, 2009/138/EC sayılı Yönerge Madde 13 Fıkra 27 anlamında büyük rizikolara karşı sigorta teminatı sağlayan sözleşmelerde her iki taraf yararına da yer verilebilir. Grup sigortasında ASSHİ'ye aykırı koşul ve hükümler ancak, uygulanabildiği hallerde, 2009/138/EC sayılı Yönerge Madde 13 Fıkra 27 bent (b) veya bent (c)'de belirtilen kişisel özellikleri taşıyan bireysel sigortalılara karşı geçerlidir.

Madde 1:104 Yorum

ASSHİ sözü, bağlamı, amacı ve karşılaştırmalı hukuka dayanan hazırlık sürecinin ışığında yorumlanır. Özellikle, sigortacılıkta dürüstlük kuralı, sözleşme ilişkilerinde kesinlik, uygulamada birlik sağlanması ve sigorta ettirenlerin gereken ölçüde korunmasını özendirme gereksinimi göz önünde tutulur.

Madde 1:105 Ulusal Hukuk ve Genel İlkeler

(1) ASSHİ'yi sınırlamak veya tamamlamak için ulusal hukuka başvurulamaz. Ancak bu hüküm, ASSHİ'de bulunan özel hükümlerin düzenlemediği sigorta branşları için özel olarak öngörölmüş olan emredici ulusal hukuk kuralları hakkında uygulanmaz.

(2) ASSHİ'nin açıkça hükme bağlamadığı sigorta sözleşmesinden kaynaklanan sorunlar, Avrupa Sözleşme Hukuku İlkeleri (ASHİ) uyarınca, ve, burada da hüküm yoksa Üye Devletlerin hukuklarının ortak genel ilkeleri uyarınca çözümlenir.

İkinci Ayrım

Genel Hükümler

Madde 1:201 Sigorta Sözleşmesi

(1) "Sigorta sözleşmesi", taraflardan birinin (sigortacı), diğer tarafa (sigorta ettiren), bir prim karşılığında belirli bir rizikoya karşı koruma sağlamayı üstlendiği bir sözleşmedir.

(2) "Sigortalı olmuş olay", sigorta sözleşmesinde belirlenmiş olan rizikonun gerçekleşmesidir.

(3) "Zarar sigortası", sigortacının, sigortalı olmuş olayın gerçekleşmesinden kaynaklanan zararı giderme borcunu üstlendiği sigortadır.

(4) "Tutar sigortası", sigortacının, sigortalı olmuş olayın gerçekleşmesi hâlinde sabit bir para tutarını ödemekle yükümlü olduğu sigortadır.

(5) "Sorumluluk sigortası", sigortalının zarar görene karşı hukuken sorumlu olma rizikosunu temin eden sigortadır.

(6) "Hayat sigortası", sigortacının borcunun veya primin ödenmesinin yalnızca riziko kişinin ölümü veya hayatta olması biçiminde tanımlanan bir rizikoya bağlı kıldığı sigortadır.

(7) "Grup sigortası sözleşmesi", sigortacı ile grubu örgütleyen kişi arasında, grubu örgütleyen kişi ile ortak bağı bulunan grup üyeleri yararına yapılmış sözleşmedir. Grup sigortası sözleşmesi grup üyelerinin ailelerini de kapsayabilir.

(8) "Otomatik grup sigortası", grup üyelerinin sırf gruba dahil olmaları üzerine ve sigortayı reddetme olanağı bulunmaksızın otomatik olarak sigortalı olmuş oldukları grup sigortasıdır.

(9) "Seçime bağlı grup sigortası", grup üyelerinin kişisel başvuru sonucu veya sigortayı reddetmedikleri için sigortalı olmuş oldukları grup sigortasıdır.

Madde 1: 202 Ek Tanımlar

(1) "Sigortalı", bir zarar sigortası ile çıkarı zarara karşı korunmuş olan kişidir.

(2) "Lehtar", tutar sigortasında sigorta parası kendisine ödenecek olan kişidir.

(3) "Riziko kişisi", hayatı, sağlığı, bedensel bütünlüğü veya statüsü üzerine sigorta yaptırılmış olan kişidir.

(4) "Zarar Gören", sorumluluk sigortasında, sigortalının ölümünden, sağlığının bozulmasından veya zarar görmesinden sorumlu tutulduğu kişidir.

(5) "Sigorta acentesi", bir sigortacının, sigorta sözleşmelerini pazarlamak, satmak veya yönetmek için görevlendirdiği sigorta aracıdır.

- (6) “Prim”, sigorta ettirenin sigorta koruması karşılığında sigortacıya yapmakla yükümlü olduğu ödemedir.
- (7) “Sözleşme süresi”, sözleşmenin kurulmasıyla başlayan ve kararlaştırılan zaman diliminin geçmesiyle sona eren, sözleşmesel bağlayıcılığın devam ettiği süredir.
- (8) “Sigorta süresi”, tarafların anlaşması uyarınca, karşılığında primin ödenmesi gereken süredir.
- (9) “Sorumluluk süresi”, sigorta korumasının sağlanacağı süredir.
- (10) “Zorunlu sigorta”, mevzuatın öngördüğü sigorta yaptırma zorunluluğu uyarınca yaptırılan sigortadır.

Madde 1:203 Dil ve Belgelerin Yorumlanması

- (1) Sigortacı tarafından sağlanan bütün belgeler sade ve anlaşılabilir ve sözleşmenin görüşüldüğü dilde olmak zorundadır.
- (2) Sigortacı tarafından sağlanan bir belgenin veya bilginin anlamından kuşku duyulan hâllerde, yerine göre sigorta ettirenin, sigortalının veya lehtarın en lehine olan yorum üstün tutulur.

Madde 1:204 Belgelerin Verilmesi: İspat

Sigortacı tarafından sağlanması gereken belgelerin sigorta ettirene verilmiş olduğunu kanıtlama yükü sigortacıya aittir.

Madde 1:205 Bildirimin Şekli

ASSHİ’deki özel hükümler saklı kalmak kaydıyla, sigorta yaptırmak için başvuruda bulunan kişi, sigorta ettiren, sigortalı veya lehtar tarafından yapılacak sigorta sözleşmesi ile ilgili bildirimler herhangi bir şekil koşuluna tâbi değildir.

Madde 1:206 Başkasının Bilgisi

Sigorta ettiren, sigortalı veya lehtarın bir kişiye sözleşmenin kurulması veya yerine getirilmesi için esaslı sorumluluklar yüklemiş olması hâlinde, bu kişinin sorumluluklarını yerine getirirken bildiği veya bilmesi gereken hususlar, duruma göre sigorta ettirenin, sigortalının veya lehtarın bilgisi dahilinde sayılır.

Madde 1:207 Ayrım Gözetmeme

- (1) Cinsiyet, hamilelik, annelik, milliyet ve ırksal veya etnik köken, bireylerin ödeyecekleri primler veya sigortadan elde edecekleri yararlar arasında fark yaratan etkenler olamaz.
- (2) Sigorta ettiren veya sigortalı, prime ilişkin olanlar da dahil olmak üzere Fıkra 1’e aykırı sözleşme koşullarıyla bağlı tutulamazlar. Fıkra 3 hükmü saklı kalmak kaydıyla sözleşme ayrımcı olmayan koşullar temelinde tarafları bağlamayı sürdürür.
- (3) Fıkra 1 hükmüne aykırılık halinde sigorta ettiren sözleşmeyi feshedebilir. Sigortacıya fesih bildirimini yazılı biçimde, sigorta ettirenin aykırılığı öğrendiği andan başlayarak iki ay içinde yapılır.

Madde 1:208 Genetik Testler

- (1) Sigortacı sigorta yaptırmak için başvuruda bulunan kişiden, sigorta ettirenden veya riziko kişisinden genetik test yaptırmasını veya bu çeşit bir testin sonuçlarını bildirmesini isteyemeyeceği gibi bu tür bir bilgi sigortacı tarafından riziko değerlendirmesinde de kullanılamaz.

(2) Fıkra 1, riziko kişinin 18 yaşını doldurmuş ve o kişiye ilişkin sigorta bedelinin 300.000 Avro'dan fazla veya polise uyarınca ödenecek sigorta parasının yıllık 30.000 Avro'dan yüksek olduğu can sigortalarında uygulanmaz.

Üçüncü Ayrım

Kurallara Uyulmasının Sağlanması

Madde 1:301 Önleme Davası

(1) Fıkra 2'de tanımlanan nitelikli kuruluş, yetkili ulusal mahkemeden veya kamu makamından, Madde 1:102 uyarınca ASSHİ'nin uygulandığı hâllerde, ASSHİ'ye aykırı davranışların yasaklanmasını veya durdurulmasını öngören bir kararın verilmesini isteyebilir.

(2) Nitelikli kuruluş, Avrupa Parlamentosu ve Avrupa Konseyi'nin tüketicilerin çıkarlarının korunmasına yönelik tedbirlere ilişkin 23 Nisan 2009 tarihli 2009/22/EC sayılı Yönergesinin 4'üncü maddesinin değişik şekli uyarınca Avrupa Komisyonu tarafından hazırlanan listedeki herhangi bir kurum veya örgütü ifade eder.

Madde 1:302 Mahkeme Dışı Şikayet ve Zararı Giderme Yöntemleri

ASSHİ'nin uygulanması, sigorta ettiren, sigortalı veya lehtarın yararlanabileceği mahkeme dışı şikayet ve zararı giderme yöntemlerine başvurmaya engel değildir.

İkinci Bölüm

Sigorta Sözleşmesinin Başlangıç Aşaması ve Süresi

Birinci Ayrım

Sigorta Yaptırmak İçin Başvuruda Bulunan Kişinin Sözleşme Öncesi Bilgi Verme Yükümlülüğü

Madde 2:101 Açıklama Yükümlülüğü

(1) Sigorta yaptırmak için başvuruda bulunan kişi, sözleşme yapılırken, sigortacıyı, sormuş olduğu açık ve kesin soruların konusunu oluşturan ve kendisince bilinen veya bilinmesi gereken hâllere ilişkin olarak bilgilendirmekle yükümlüdür.

(2) Fıkra 1'de sözü geçen hâller, sigorta edilecek kişinin bildiği veya bilmesi gereken hâlleri de kapsar.

Madde 2:102 Aykırılık

(1) Sigorta ettiren Madde 2:101'e aykırı davranırsa, sigortacı, Fıkra 2 ile 5 hükümleri saklı kalmak kaydıyla, sözleşmede makul bir değişikliğin yapılmasını önerme veya sözleşmeyi feshetme hakkına sahip olur. Bu amaçla, sigortacı, Madde 2:101'e aykırı davranışı öğrendiği veya bu aykırılık kendisi için anlaşılabilir hâle gelmiş bulunduğu andan başlayarak bir ay içinde seçimini, kararının hukuki sonuçları ile birlikte yazılı olarak bildirmekle yükümlüdür.

(2) Sigortacı makul bir değişiklik önerirse, sigorta ettiren bu öneriyi Fıkra 1'de belirtilen bildirim kendisine ulaştığı andan başlayarak bir ay içinde reddetmiş olmadıkça, sözleşme öneriye uygun olarak değiştirilmiş sayılır. Önerinin reddi durumunda sigortacı, sigorta ettirenin redde ilişkin yazılı bildirim kendisine ulaştığı andan başlayarak bir ay içinde sözleşmeyi feshedebilir.

(3) Sigorta ettirenin Madde 2:101'e kusuru olmaksızın aykırı davranmış olması hâlinde, sigortacı, söz konusu bilgiye sahip olsa idi sözleşmeyi hiç yapmayacak olduğunu kanıtlamadıkça, sözleşmeyi feshedemez.

(4) Fesih, Fıkra 1'de belirtilen yazılı bildirim sigorta ettirene ulaştığı andan başlayarak bir ay sonra hüküm doğurur. Sözleşmede değişiklik, taraflarca kararlaştırılan tarihten itibaren geçerli olur.

(5) Sigortalanmış olay, sigorta ettirenin rizikoya ilişkin olarak kusurlu biçimde bildirmediği veya yanlış bildirdiği bir unsurdan kaynaklanmış ve feshin hüküm doğuracağı veya değişikliğin yürürlüğe gireceği tarihten önce gerçekleşmişse, sigortacının söz konusu bilgiye sahip olsaydı sözleşmeyi hiç yapmayacağı hâllerde, sigorta parası ödenmez. Bununla birlikte, eğer sigortacı sözleşmeyi daha yüksek prim alarak veya farklı koşullarla yapacak idiyse, sigorta parası orantılı biçimde veya o farklı koşullara uygun olarak ödenir.

Madde 2:103 Ayrık Durumlar

Madde 2:102'de öngörülmüş olan yaptırımlar aşağıdaki hâllerde uygulanmaz:

- (a) Bir soru yanıtlanmamış veya verilen bilgi açıkça eksik veya yanlış ise;
- (b) Verilmeyen veya yanlış olarak verilen bilgiler, makul bir sigortacının sözleşmeyi hiç yapmamak veya kararlaştırılmış olan koşullarla yapmak konusundaki kararını etkileyecek nitelikte değilse;
- (c) Sigorta ettiren, somut bir bilginin verilmesine gerek olmadığına sigortacı tarafından inandırılmışsa;
- (d) Sigortacının bildiği veya bilmesi gereken bilgiler söz konusu ise.

Madde 2:104 Hile

Sigortacı, sigorta ettirenin Madde 2:101'i hileli biçimde çöğnemiş olması sonucunda sözleşme yapmış ise, o sözleşmeden, Madde 2:102'de belirtilen yaptırımlar saklı kalmak kaydıyla ve prime ilişkin haklarını yitirmeksizin, cayabilir. Sigorta ettirene cayma bildirimini, hilenin sigortacı tarafından öğrenildiği andan başlayarak iki ay içinde yazılı biçimde yapmak lazımdır.

Madde 2:105 Ek Bilgilendirme

Sigorta ettirenin sözleşmenin yapıldığı sırada Madde 2:101'de belirtilenlere ek olarak verdiği bilgilere de 2:102 ila 2:104'üncü maddeler uygulanır.

Madde 2:106 Genetik Bilgiler

Bu ayırım, Madde 1:208 Fıkra 1 hükmü kapsamındaki genetik testlerin sonuçlarına uygulanmaz.

İkinci Ayırım

Sigortacının Sözleşme Öncesindeki Yükümlülükleri

Madde 2:201 Sözleşme Öncesi Belgelerin Teslimi

(1) Sigortacı, sigorta yaptırmak için başvuruda bulunan kişiye, önerilen sözleşmenin hükümlerini ve gerekli olduğu ölçüde aşağıdaki bilgileri içeren bir belgeyi teslim etmekle yükümlüdür:

- (a) Tarafların isim ve adresleri, özellikle sigortacının hukuksal yapısı, merkezinin adresi, sözleşme şube tarafından yapılmış veya sigorta teminatı şube tarafından sağlanmışsa şubenin hukuksal türü ve adresi;

- (b) Sigortalının, lehtarın ve riziko kişinin isim ve adresleri;
  - (c) Sigorta acentesinin isim ve adresi;
  - (d) Sigorta konusu olan malvarlığı unsuru ve temin edilen rizikolar;
  - (e) Sigorta bedeli ve muafiyet tutar veya oranları;
  - (f) Primin tutarı ve hesaplanma yöntemi;
  - (g) Primin muaccel olacağı an ile ödeme yer ve biçimi;
  - (h) Sözleşmenin sona erdirilme yöntemini de içerecek biçimde sözleşmenin süresi ve sorumluluk süresi;
  - (i) Başvuruyu geri alma veya hayat sigortası dışındaki sigortalarda Madde 2:303 uyarınca, hayat sigortalarında da Madde 17:203 uyarınca sözleşmeden cayma hakkı;
  - (j) Sözleşmenin ASSHİ'ye tabi olacağı;
  - (k) Sigorta yaptırmak için başvuruda bulunan kişinin yararlanabileceği mahkeme dışı şikayet ve zararı giderme yöntemleri ile bunlara nasıl başvurulacağı;
  - (l) Garanti fonlarının veya tazminat elde edilmesine ilişkin başkaca düzenlemelerin varlığı.
- (2) Yukarıdaki bilgiler, sigorta yaptırmak için başvuruda bulunan kişiye, olanaklar ölçüsünde, sözleşme yapma yapmamayı değerlendirebilmesi için yeterli zaman bırakılarak verilir.
- (3) Sigorta yaptırmak için başvuruda bulunan kişi, sigorta teminatı için sigortacının sağladığı bir başvuru formu ve/veya soru listesi temelinde başvuru yapmışsa, sigortacı doldurulan belgelerin bir nüshasını başvuru sahibine verir.

Madde 2:202 Sigorta Teminatındaki Tutarsızlıklar Hakkında Uyarı Yükümlülüğü

- (1) Sigortacı, sözleşme yapılırken, sözleşmenin yapıldığı sıradaki koşullar ve yapıma biçimi ile özellikle sigorta yaptırmak için başvuruda bulunan kişinin bağımsız bir aracından yardım alıp almadığını da göz önünde bulundurarak, önerilen teminat ile sigorta yaptırmak için başvuruda bulunan kişinin sigortacı tarafından bilinen veya bilinmesi gereken gereksinimleri arasındaki tutarsızlıklar hakkında başvuru sahibini uyarmakla yükümlüdür.
- (2) Fıkra 1'e aykırılık hâlinde
- (a) sigortacı, kusursuz olması hali dışında, uyarı yükümlülüğünü ihlal etmesinden kaynaklanan bütün zararlar için sigorta ettirene tazminat ödemekle yükümlü olur, ve
  - (b) sigorta ettiren, ihlali öğrendiği andan başlayarak iki ay içinde yazılı bildirim yoluyla sözleşmeyi feshedebilir.

Madde 2:203 Teminatın Başlangıcı Hakkında Uyarı Yükümlülüğü

Geçici teminat verilmesi hâli dışında, sigorta yaptırmak için başvuruda bulunan kişi, makul fakat hatalı olarak, sigorta teminatının başvuru anında başlayacağına inanmakta ve sigortacı da onun bu inancını bilmekte veya bilmesi gerekmekte ise, sigortacı teminatın ancak sözleşme yapıldıktan sonra ve yerine göre ilk primin ödenmesiyle başlayacağı hususunda başvuru sahibini derhal uyarmak zorundadır. Sigortacı bu uyarı yükümlülüğünü yerine getirmezse, Madde 2:202 Fıkra 2(a) uyarınca sorumlu olur.

Üçüncü Ayrım

Sözleşmenin Kurulması

Madde 2:301 Kurulma Biçimi

Sigorta sözleşmesinin yazılı olarak yapılması veya yazılı delille kanıtlanması gerekmediği gibi, bu sözleşme başka herhangi bir biçim koşuluna da bağlı değildir. Sözleşme, sözlü tanıklık da dahil, herhangi bir delille kanıtlanabilir.

Madde 2:302 Sigorta Başvurusunun Geri Alınması

Sigorta yaptırmak için başvuruda bulunan kişi, bu başvurusunu, sigortacının kabul açıklaması kendisine ulaşmadan önce geri alma beyanı sigortacıya ulaşmış olmak koşuluyla, geri alabilir.

Madde 2:303 Cayma Süresi

(1) Sigorta ettiren, hangisi daha sonra gerçekleşmiş ise, kabul açıklamasının kendisine ulaşmasından veya Madde 2:501'de sayılan belgelerin kendisine verilmesinden başlayarak iki hafta içinde, yazılı bildirim yoluyla sözleşmeden cayabilir.

(2) Sigorta ettiren aşağıdaki hâllerde sözleşmeden cayma hakkına sahip değildir:

(a) Sözleşme süresi bir aydan daha kısa ise;

(b) Sözleşme Madde 2:602 uyarınca uzatılmış ise;

(c) Geçici sigorta, sorumluluk sigortası veya grup sigortası söz konusu ise.

Madde 2:304 Haksız Sözleşme Koşulları

(1) Özel olarak görüşülmüş olmayan bir sözleşme hükmü, sigorta sözleşmesinin çeşidi, sözleşmenin diğer bütün hükümleri ve sözleşmenin yapıldığı sıradaki koşullar göz önünde tutulduğunda, dürüstlüğe aykırı olarak edimler arası dengeyi sigorta ettiren, sigortalı veya lehtar aleyhine belirgin biçimde bozduğu takdirde onlar hakkında bağlayıcı değildir.

(2) Sözleşme, haksız koşul olmaksızın varlığını sürdürebilecekse, tarafları bağlamaya devam eder. Aksi hâlde, haksız koşul, tarafların o koşulun haksızlığını bilselerdi makul olarak kararlaştırmış olabilecekleri bir hükümle değiştirilir.

(3) Bu madde teminatı daraltan veya değiştiren hükümlere uygulanmakla birlikte

(a) teminatın ve primin değer olarak uygunluğuna, veya

(b) sade ve anlaşılabilir bir dille belirtilmiş olmaları koşuluyla, verilen teminatın esaslı unsurlarına veya kararlaştırılan prime ilişkin hükümlere

uygulanmaz.

(4) Bir sözleşme hükmü, önceden oluşturulmuş ve bu sebeple sigorta ettiren onun içeriğine, özellikle önceden hazırlanmış bir katılım sözleşmesinde, etki edememişse, her halde o hükmün özel olarak görüşülmediği kabul edilir. Bir sözleşme bütün olarak değerlendirildiği zaman, bunun önceden hazırlanmış bir katılım sözleşmesi sayılması gerekiyorsa, bir hükmün bazı unsurlarının veya belli bir hükmün özel olarak görüşülmüş bulunması, bu maddenin o sözleşmenin geri kalan kısmına uygulanmasını engellemez. Katılım sözleşmesindeki bir hükmün özel olarak görüşüldüğünü ileri süren sigortacı, bu hususu kanıtlamakla yükümlüdür.

Dördüncü Ayrım

Geriye Etkili Teminat ve Geçici Teminat

Madde 2:401 Geriye Etkili Teminat

(1) Sigorta teminatı sözleşmenin yapılmasından önceki bir dönem için de verilmiş olduğu takdirde (geriye etkili teminat), sigortacı sözleşmenin yapıldığı sırada herhangi bir sigortalı rizikonun gerçekleşmediğini bilmekte ise, sigorta ettiren yalnızca sözleşmenin yapılmasından sonraki dönem için prim borcu altına girer.

(2) Geriye etkili teminat hâlinde, sigorta ettiren sözleşme yapıldığı sırada sigortalı olayın gerçekleştiğini bilmekte ise, sigortacı, Madde 2:104 hükmü saklı kalmak kaydıyla, yalnızca sözleşmenin yapılmasından sonraki dönem için teminat sağlar.

Madde 2:402 Geçici Teminat

(1) Geçici sigorta sözleşmesi yapılması hâlinde, sigortacı, gerekli olduğu ölçüde Madde 2:501 (a), (b), (d), (e) ve (h)'de belirtilen bilgileri içeren bir teminat notu düzenleyip verir.

(2) Madde 2:201 ila 2:203 ve yukarıdaki Fıkra 1 hükmü saklı kalmak kaydıyla Madde 2:501 geçici teminata uygulanmaz.

Madde 2:403 Geçici Teminatın Süresi

(1) Sigorta sözleşmesi yapmak için başvuruda bulunan kişiye geçici teminat verilmişse, bu geçici teminat, duruma göre, sigorta sözleşmesi uyarınca teminatın başlayacağıın kararlaştırıldığı veya sigortacının sigorta sözleşmesi başvurusunu kesin olarak reddettiğine ilişkin bildiriminden başvuru sahibine ulaştığı andan önce son bulmaz.

(2) Geçici teminat verilen kişi, aynı sigortacıya sigorta sözleşmesi yapmak için başvuruda bulunmamışsa, geçici teminat Madde 2:601 Fıkra 1'de belirtilen süreden daha kısa bir süre için verilebilir. Taraflardan her biri bu teminatı, iki hafta önceden bildirimde bulunarak feshedebilir.

Beşinci Ayrım

Sigorta Poliçesi

Madde 2:501 İçerik

Sigorta sözleşmesi yapılınca, sigortacı, aşağıdaki bilgileri gerekli olduğu ölçüde içeren bir sigorta poliçesini, bunda yer almayan genel sözleşme koşulları ile birlikte düzenleyip verir:

(a) Tarafların isim ve adresleri, özellikle sigortacının hukuksal yapısı, merkezinin adresi, sözleşme şube tarafından yapılmış veya sigorta teminatı şube tarafından sağlanmışsa şubenin hukuksal türü ve adresi;

(b) Sigortalının, hayat sigortası halinde lehtar ve riziko kişinin isim ve adresleri;

(c) Sigorta aracısının isim ve adresi;

(d) Sigortanın konusu olan malvarlığı unsuru ve temin edilen rizikolar;

(e) Sigorta bedeli ve muafiyet tutar veya oranları;

(f) Primin tutarı ve hesaplanma yöntemi;

(g) Primin muaccel olacağı an ile ödeme yer ve biçimi;

(h) Sözleşmenin sona erdirilme yöntemini de içerecek biçimde sözleşmenin süresi ve sorumluluk süresi;

(i) Başvuruyu geri alma veya hayat sigortası dışındaki sigortalarda Madde 2:303 uyarınca, hayat sigortalarında da Madde 17:203 uyarınca sözleşmeden cayma hakkı;

(j) Sözleşmenin ASSHİ'ye tabi olacağı;

(k) Sigorta ettirenin yararlanabileceği mahkeme dışı şikayet ve zararı giderme yöntemleri ile bunlara nasıl başvurulacağı;

(l) Garanti fonlarının veya tazminat elde edilmesine ilişkin başkaca düzenlemelerin varlığı.

Madde 2:502 Poliçenin Hükümleri

(1) Sigorta poliçesinin koşulları, sigorta ettirenin başvurusundaki koşullardan veya taraflar arasında daha önce varılan anlaşmadan farklı ise, sigorta ettiren sigorta poliçesinde vurgulanmış olan bu gibi farklılara, poliçenin kendisine ulaşmasından başlayarak bir ay içinde itiraz etmedikçe razı olmuş sayılır. Sigortacı, sigorta poliçesinde vurgulanmış olan farklılara itiraz hakkı olduğunu sigorta ettirene kalın punto ile basılı olarak bildirir.

(2) Sigortacı Fıkra 1 hükmüne uymazsa, sözleşme, duruma göre, sigorta ettirenin başvurusundaki veya taraflar arasında daha önce varılan anlaşmadaki koşullarla yapılmış sayılır.

Altıncı Ayrım

Sigorta Sözleşmesinin Süresi

Madde 2:601 Sigorta Sözleşmesinin Süresi

(1) Sigorta sözleşmesinin süresi bir yıldır. Taraflar, rizikonun türü gerektirdiği takdirde, farklı bir süre kararlaştırabilirler.

(2) Fıkra 1 can sigortalarına uygulanmaz.

Madde 2:602 Uzatma

(1) Madde 2:601'de belirtilen bir yıllık süre bittikten sonra aşağıdaki hâllerden biri söz konusu olmadığı takdirde sözleşme uzatılmış sayılır:

(a) Sigortacı, sözleşme süresinin bitmesinden en az bir ay önce, kararının sebeplerini de belirterek, uzatma olmayacağını yazılı biçimde bildirmişse;

(b) Sigorta ettiren, hangisi daha sonra gerçekleşmiş ise, en geç sözleşme süresinin sona erdiği tarihte veya sigortacının prim faturasının kendisine ulaştığı andan başlayarak bir ay içinde, uzatma olmayacağını yazılı biçimde bildirmişse. Son hâlde bir aylık süre ancak, fatura üzerinde kalın punto ile açıkça belirtilmiş olduğu takdirde işlemeye başlar.

(2) Fıkra 1(b)'de sözü geçen bildirim, gönderme anında yapılmış sayılır.

Madde 2:603 Sözleşme Hüküm ve Koşullarının Değiştirilmesi

(1) Madde 2:602 uyarınca uzatılması mümkün olan bir sigorta sözleşmesinde, sigortacının primi veya diğer sözleşme koşullarından birini değiştirmesine imkan sağlayan bir sözleşme koşulu

(a) değişikliğin bir sonraki uzatmadan önce yürürlüğe girmeyeceğini,

(b) sigortacının, işlemekte olan sözleşme süresinin bitişinden en geç bir ay önce sigorta ettirene yazılı olarak değişiklik bildiriminde bulunacağını, ve

(c) bu bildirim, sigorta ettireni fesih hakkı ve bunu kullanmaması hâlinde doğacak sonuçlar hakkında bilgilendireceğini,

öngörmedikçe geçersizdir.

(2) Fıkra 1, değişiklik yapma hakkı öngören sözleşme hükümlerinin diğer geçerlilik koşullarını etkilemez.

Madde 2:604 Sigortalanmış Olayın Gerçekleşmesinden Sonra Fesih

(1) Sigortalanmış olayın gerçekleşmesi üzerine sözleşmeyi fesih hakkı veren kayıtlar,

(a) her iki tarafa da fesih hakkı vermiyorsa, ve

(b) can sigortası söz konusu ise

geçersizdir.

(2) Fesih hakkına ve bunun kullanılmasına ilişkin hükümlerin her ikisi de makul olmak zorundadır.

(3) Fesih hakkı, ilgili tarafın sigortalanmış olayın gerçekleştiğini öğrendiği andan başlayarak iki ay içinde diğer tarafa yazılı fesih bildiriminde bulunmaması hâlinde son bulur.

(4) Sigorta teminatı, Fıkra 3 uyarınca yapılan bildirimden iki hafta sonra sona erer.

Yedinci Ayrım

Sigortacının Sözleşme Kurulduktan Sonraki Bilgilendirme Yükümlülüğü

Madde 2:701 Genel Bilgilendirme Yükümlülüğü

Sigortacı, sözleşme süresi boyunca, gecikmeksizin, isim ve adresinde, hukuksal yapısında, merkezinin adresinde ve sözleşmeyi yapan acente veya şubesinin adresinde meydana gelen değişiklikleri sigorta ettirene yazılı olarak bildirmekle yükümlüdür.

Madde 2:702 İstem Üzerine Ek Bilgilendirme

(1) Sigorta ettirenin istemi üzerine sigortacı, gecikmeksizin, aşağıdaki hususlara ilişkin olarak sigorta ettirene bilgi verir:

(a) Sigortacıdan makul olarak beklenebildiği ölçüde, sözleşmenin ifası ile ilgili bütün hususlar;

(b) Sigorta ettirene yapılmış olan sözleşme ile aynı türden sigorta sözleşmeleri için, sigortacı tarafından önerilen yeni katılım sözleşmesi hükümleri.

(2) Gerek sigorta ettirenin istemi, gerek sigortacının yanıtı yazılı olmak zorundadır.

Üçüncü Bölüm

Sigorta Aracıları

Madde 3:101 Sigorta Acentelerinin Yetkileri

(1) Sigorta acentesi, mevcut sigortacılık uygulamasına göre görevinin kapsamına dahil bulunan bütün işlemleri sigortacı adına yapmaya yetkilidir. Sigorta acentesinin yetkilerine getirilen sınırlamalar sigorta ettirene ayrı bir belgede açıkça bildirilir. Bununla birlikte, sigorta acentesinin yetkileri, en azından fiili görev alanını kapsar.

(2) Her hâlde, sigorta acentesinin yetkileri

(a) sigorta ettireni bilgilendirme ve ona tavsiyede bulunma, ve

(b) sigorta ettirenin yapacağı bildirimleri almayı

da kapsar.

(3) Sigorta acentesinin görevi dolayısıyla bildiği veya bilgi sahibi olması gereken hususların sigortacı tarafından da bilindiği kabul edilir.

Madde 3:102 Bağımsız Olduğu İzlenimini Yaratın Sigorta Acentesi

Sigortacının görevlendirdiği bir acente, bağımsız bir aracı olduğu izlenimini yaratır ve fakat hukuk düzeninin bu gibi bir aracı için öngörmüş bulunduğu yükümlülüklerle aykırı davranırsa, sigortacı bu aykırılık dolayısıyla sorumlu olur.

Dördüncü Bölüm

Sigortalanmış Riziko

Birinci Ayrım

Koruyucu Önlemler

Madde 4:101 Koruyucu Önlemler: Anlam

Koruyucu önlem, sigortacının sorumluluğunun ön koşulu olarak tanımlanmış olup olmadığına bakılmaksızın, sigorta ettiren veya sigortalıyı, sigortalanmış olay meydana gelmeden önce bazı davranışlarda bulunmak veya bazı davranışlardan kaçınmakla yükümlü kılan sözleşme hükmüdür.

Madde 4:102 Sigortacının Sözleşmeyi Feshetme Hakkı

(1) Koruyucu önlem alma yükümlülüğüne aykırılık hâlinde sigortacının sözleşmeyi feshetme hakkına sahip olacağına ilişkin sözleşme hükümleri, sigorta ettiren veya sigortalının bu yükümlülüğe zarara sebep olma kastıyla veya pervasızca ve zararın meydana gelebileceğinin bilincinde olarak aykırı davranmış bulunması hâli dışında geçersizdir.

(2) Fesih hakkı, sigortacının koruyucu önlem alma yükümlülüğüne aykırı davranışı öğrendiği veya bu aykırılığın sigortacı için anlaşılabilir hâle gelmiş bulunduğu andan başlayarak bir ay içinde sigorta ettirene yapılacak yazılı bildirimle kullanılır. Sigorta teminatı fesih anında son bulur.

Madde 4:103 Sigortacının Sorumluluktan Kurtulması

(1) Koruyucu önlem alma yükümlülüğüne aykırılık hâlinde sigortacının sorumluluktan tamamen veya kısmen kurtulacağını öngören sözleşme kayıtları, sigorta ettiren veya sigortalının bu yükümlülüğe zarara sebep olma kastıyla veya pervasızca ve zararın meydana gelebileceğinin bilincinde olarak aykırı davranmış bulunması hâli dışında geçersizdir.

(2) Sigorta parasının kusurun ağırlığı göz önünde tutularak indirileceğini öngören açık hükümler saklı kalmak kaydıyla, duruma göre sigorta ettiren veya sigortalı, koruyucu önlem alma yükümlülüğüne kusuruyla aykırı davranmış olmasından kaynaklanan zararlar için sigorta parasına hak kazanır.

İkinci Ayrım

Rizikonun Ağırlaşması

Madde 4:201 Riziko Ağırlaşmasına İlişkin Hükümler

Sigorta sözleşmesi, sigortalanmış rizikonun ağırlaşmasına ilişkin hüküm içermekteseyse, bu hüküm ancak söz konusu riziko ağırlaşması önemli ve sigorta sözleşmesinde belirtilen türden olduğu takdirde geçerlidir.

Madde 4:202 Riziko Ağırlaşmasını Bildirme Yükümlülüğü

(1) Sigortalanmış rizikonun ağırlaşmasına ilişkin hüküm riziko ağırlaşmasının bildirilmesini öngörüyorsa, bu bildirim, bunu yapması gereken kişinin sigorta teminatının varlığını ve riziko ağırlaşmasını bilmesi veya bilmesinin gerekmesi koşuluyla, duruma göre sigorta ettiren, sigortalı veya lehtar tarafından yapılır. Başka bir kişi tarafından yapılan bildirim de hüküm doğurur.

(2) Sözleşmedeki hüküm, bildirim belirlenen bir süre içinde yapılmasını öngörmekte ise, bu sürenin makul olması gereklidir. Bildirim, gönderme anından başlayarak hüküm doğurur.

(3) Bildirim yükümlülüğüne aykırılık hâlinde, sigortacı, sigorta teminatı kapsamındaki bir olayın yol açtığı sonraki bir zararı ödemekten kaçınma hakkına ancak bu zarar ağırlaşmış rizikonun bildirilmemesinden ileri gelmiş bulunduğu takdirde sahip olur.

Madde 4:203 Fesih ve Sorumluluktan Kurtulma

(1) Sözleşme, sigortalanmış rizikonun ağırlaşması hâlinde sigortacının sözleşmeyi feshetme hakkına sahip olacağını hükme bağlamışsa, söz konusu fesih hakkı riziko ağırlaşmasının sigortacı tarafından öğrenildiği veya sigortacı için anlaşılabilir hâle gelmiş bulunduğu andan başlayarak bir ay içinde sigorta ettirene yapılacak yazılı bildirimle kullanılır.

(2) Teminat, fesihten bir ay sonra veya sigorta ettirenin Madde 4:202'den doğan yükümlülüğü kasten ihlal etmiş olması durumunda fesih anında sona erer.

(3) Sigortalanmış olay, sigorta ettirenin teminatın son bulmasından önce öğrendiği veya öğrenmiş olması gereken bir riziko ağırlaşmasından ileri gelmişse, sigortacının ağırlaşmış rizikoyu hiç sigorta etmeyeceği hâllerde sigorta parası ödenmez. Bununla birlikte, eğer sigortacı ağırlaşmış rizikoyu daha yüksek prim olarak veya farklı koşullarla sigorta edecek idiyse, sigorta parası orantılı biçimde veya o farklı koşullar uyarınca ödenir.

Üçüncü Ayrım

Rizikonun Hafiflemesi

Madde 4:301 Rizikonun Hafiflemesinin Sonuçları

(1) Riziko önemli ölçüde hafiflerse, sigorta ettiren, geri kalan sözleşme süresi için primin orantılı olarak indirilmesini isteyebilir.

(2) Taraflar, istemden başlayarak bir ay içinde orantısız bir indirim üzerinde anlaşamazlarsa, sigorta ettiren, istemden başlayarak iki ay içinde yazılı bildirim yoluyla sözleşmeyi feshedebilir.

Beşinci Bölüm

Sigorta Primi

Madde 5:101 İlk veya Tek Prim

Sigortacı, ilk veya tek primin ödenmiş olmasını sözleşmenin kurulması veya teminatın başlamasının koşulu hâline getirmişse, bu koşul

(a) sigorta yaptırmak için başvuruda bulunan kişiye yazılı olarak açık bir dille ve onu primi ödeyene kadar teminattan yoksun olacağı hususunda uyaracak biçimde bildirilmiş, ve

(b) bent (a)'da öngörülen koşullara uygun bir faturanın ulaştığı anı izleyen iki haftalık bir süre ödeme yapılmaksızın geçmiş olmadıkça geçersizdir.

Madde 5:102 Sonraki Primler

(1) Sonraki primlerden birinin ödenmemesi hâlinde sigortacının rizikoya karşı teminat sağlama borcundan kurtulacağına ilişkin sözleşme kayıtları

(a) sigorta ettirene, ödemesi gereken primin tam tutarını ve ödeme zamanını belirten bir fatura ulaşmış;

(b) primin muaccel olmasından sonra, sigortacı, sigorta ettirene ödemesi gereken primin tam tutarını içeren, ona en az iki haftalık ek bir ödeme süresi veren ve onu ödeme yapılmazsa sigorta teminatının derhal duracağı konusunda uyarıcı bir ihtar yollamış; ve

(c) bent (b)'de öngörülen ek süre ödeme yapılmaksızın geçmiş olmadıkça

geçersizdir.

(2) Sigortacı, Fıkra 1 bent (b)'de öngörülen ek sürenin sonunda sorumluluktan kurtulur. Sözleşme, Madde 5:103 uyarınca feshedilmiş olmadıkça, sigorta teminatı, sigorta ettirenin ödemesi gereken tutarı ödemiş anda tekrar başlar.

Madde 5:103 Sözleşmenin Feshi

(1) Madde 5:101 bent (b) veya Madde 5:102 Fıkra 1 bent (b)'de belirtilen sürenin prim ödenmeksizin sona ermesi hâlinde, sigortacı, duruma göre Madde 5:101 bent (b)'de sözü geçen fatura veya Madde 5:102 Fıkra 1 bent (b)'de sözü geçen ihtarda sigortacının sözleşmeyi fesih hakkı belirtilmiş olmak koşuluyla, yazılı bildirim yoluyla sözleşmeyi feshedebilir.

(2) Sözleşme, sigortacı duruma göre

(a) ilk primin tahsili için Madde 5:101 bent (b)'de belirtilen sürenin bittiği andan başlayarak iki ay içinde, veya

(b) sonraki primlerden birinin tahsili için Madde 5:102 Fıkra 1 bent (b)'de belirtilen sürenin bittiği andan başlayarak iki ay içinde dava açmazsa

feshedilmiş sayılır.

Madde 5:104 Primin Bölünebilirliği

Sigorta sözleşmesi, sözleşme süresi bitmeden önce feshedilirse, sigortacı yalnızca fesihden önceki günlere ait prime hak kazanır.

Madde 5:105 Prim Ödeme Hakkı

Sigortacı, bir üçüncü kişi tarafından gerçekleştirilen ödemeyi

(a) o üçüncü kişi sigorta ettirenin onayı ile ödeme yaptığı, veya

(b) o üçüncü kişinin sigorta teminatının yürürlükte tutulmasında hukuka uygun çıkarı bulunduğu ve fakat, sigorta ettirenin muacceliyet anında ödeme yapmamış olduğu veya yapmayacağını açıkça anlaşıldığı hallerde reddedemez.

Altıncı Bölüm

Sigortalanmış Olay

Madde 6:101 Sigortalanmış Olayın Bildirilmesi

(1) Sigortalanmış olayın gerçekleştiğine ilişkin sigortacıya yapılacak bildirim, bunu yapması gereken kişinin sigorta teminatının varlığını ve sigortalanmış olayın gerçekleştiğini bilmesi veya bilmesinin gerekmesi koşuluyla, duruma göre sigorta ettiren, sigortalı veya lehtar tarafından yerine getirilir. Başka bir kişi tarafından yapılan bildirim de hüküm doğurur.

(2) Bu bildirim gecikmeksizin yapılır ve gönderme anından başlayarak hüküm doğurur. Sözleşme, bildirim belirli bir süre içinde yapılmasını öngörmekte ise, bu sürenin, hiç bir hâlde beş günden daha kısa olmamak kaydıyla, makul bir süre olması şarttır.

(3) Ödenecek sigorta parası, sigortacının, gecikmeden dolayı zarar görmüş bulunduğunu kanıtlayabildiği ölçüde indirilir.

Madde 6:102 Sigortalanmış Olay Halinde İşbirliği

(1) Duruma göre sigorta ettiren, sigortalı veya lehtar, sigortalanmış olayın araştırılmasına yönelik makul istemleri yerine getirerek sigortacıyla işbirliği yapmakla, özellikle

- sigortalanmış olayın sebep ve sonuçları hakkında bilgi aktarmakla;

- sigortalanmış olaya ilişkin belgeleri ve diğer delilleri vermekle;

- bunlarla ilgili yerlere ulaşılmasını sağlamakla

yükümlüdür.

(2) Fıkra 1 hükmüne aykırılık durumunda, fıkra 3 hükmü saklı kalmak kaydıyla, sigorta parası, sigortacının aykırılıktan dolayı zarar görmüş bulunduğunu kanıtlayabildiği ölçüde indirilir.

(3) Fıkra 1 hükmüne zarara sebep olma kastıyla veya pervasızca ve böyle bir zararın meydana gelebileceğinin bilincinde olarak aykırı davranılması durumunda, sigortacı sigorta parasını ödeme borcundan kurtulur.

Madde 6:103 İstemlerin Kabulü

- (1) Sigortacı, bir istemin hızla çözüme kavuşturulması için gerekli tüm adımları atmamakla yükümlüdür.
- (2) Sigortacı, bir istemi gerekli belge ve diğer bilgilerin kendisine ulaştığı andan başlayarak bir ay içinde, kararının sebeplerini içeren yazılı bir bildirimle reddetmez veya kabulünü ertelemese, o istem kabul edilmiş sayılır.

Madde 6:104 İfa Zamanı

- (1) Bir istem kabul edildiğinde, sigortacı, gecikmeksizin, yerine göre ödeme yapar veya sağlamayı söz verdiği hizmetleri yerine getirir.
- (2) İstem toplam değeri henüz belirlenmemiş olmakla birlikte, istemde bulunan kişinin bunun en azından bir kısmına hak kazandığı anlaşılırsa, gecikmeksizin bu kısım ödenir veya bu kısma ilişkin edim yerine getirilir.
- (3) Gerek Fıkra 1 gerek Fıkra 2 uyarınca sigorta parası, istemin kabulünden ve yerine göre, miktarının veya hak kazanılan kısmının belirlenmesinden sonra en geç bir hafta içinde ödenir.

Madde 6:105 Gecikmeyle İfa

- (1) Sigorta parası Madde 6:104 hükmüne uygun olarak ödenmezse, istemde bulunan kişi, bu tutara muacceliyet anından ödeme anına kadar işletilecek, Avrupa Merkez Bankası'nın söz konusu yarıyılın ilk takvim gününden önceki son ana refinansman işlemine uyguladığı orana yüzde sekiz puan eklenerek elde edilecek oran üzerinden faize hak kazanır.
- (2) İstemde bulunan kişi, sigorta parasının geç ödenmesi sebebiyle uğradığı ek zararı da talep edebilir.

Yedinci Bölüm

Zamanaşımı

Madde 7:101 Prim Alacağına İlişkin Dava

Prim alacağı için yargı yoluna başvuru hakkı, muacceliyet tarihinden başlayarak bir yıl içinde zamanaşımına uğrar.

Madde 7:102 Sigortacının Edimlerine İlişkin Dava

- (1) Sigortacının edimi için yargı yoluna başvuru hakkı, sigortacının Madde 6:103 uyarınca istem hakkında kesin kararını verdiği veya vermiş sayıldığı andan başlayarak üç yılda zamanaşımına uğrar. Ancak başvuru hakkı her hâlde, sigortalı olmuş olayın gerçekleşmesinden itibaren en geç on yılda, hayat sigortalarında ise otuz yılda zamanaşımına uğrar.
- (2) Hayat sigortalarında ayrılma değerinin ödenmesi için yargı yoluna başvuru hakkı, sigortacının gönderdiği kesin hesabın sigorta ettirene ulaştığı andan başlayarak üç yılda zamanaşımına uğrar. Ancak başvuru hakkı her hâlde, hayat sigortası sözleşmesinin sona ermesinden başlayarak en geç otuz yılda zamanaşımına uğrar.

Madde 7:103 Zamanaşımına İlişkin Diğer Hususlar

Sigorta sözleşmesinden doğan istemlere, ASSHİ Madde 7:101 ve Madde 7:102 saklı kalmak kaydıyla, Avrupa Sözleşme Hukuku İlkeleri (ASHİ) Madde 14:101 ila Madde 14:503 hükümleri uygulanır. Sigorta sözleşmesi, ASSHİ Madde 1:103 Fıkra 2'ye uygun olarak, bu hükümlere aykırı düzenleme içerebilir.

İkinci Kısım

Zarar Sigortalarına İlişkin Ortak Hükümler

Sekizinci Bölüm

Sigorta Bedeli ve Sigorta Değeri

Madde 8:101 Ödenebilecek Tutarın Üst Sınırı

- (1) Sigortacı, sigortalının fiilen uğradığı zararı gidermek için gerekli olan tutardan fazlasını ödemekle yükümlü değildir.
- (2) Sigorta konusu malvarlığı unsurunun değerini belirleyen bir sözleşme hükmü, bu değer kararlaştırılırken sigorta ettiren veya sigortalının hile veya yanlış beyanı söz konusu olmamak koşuluyla, sigorta konusu malvarlığı unsuruna ait fiili değeri aşan bir değer öngörse dahi geçerlidir.

Madde 8:102 Eksik Sigorta

- (1) Sigortalanmış olayın gerçekleştiği anda sigorta bedeli, sigortalı malvarlığı unsurunun değerinden az olsa dahi, sigortacı, sigorta kapsamındaki zararı sigorta bedeline kadar tazmin etmekle yükümlü olur.
- (2) Bununla birlikte, sigortacı Fıkra 1 uyarınca sigorta teminatı önerirken, bir diğer seçenek olmak üzere, ödenecek tazminatın, sigorta bedelinin malvarlığı unsurunun zarar meydana geldiği andaki fiili değerine olan oranı uygulanarak sınırlanmasını önerebilir. Bu hâlde, ayrıca, Madde 9:102'de tanımlanan zararı azaltma giderleri de aynı oran uygulanarak karşılanır.

Madde 8:103 Aşkın Sigorta Hâlinde Sözleşme Hükümlerinin Uyarlanması

- (1) Sigorta bedeli, sigorta kapsamında ortaya çıkabilecek en yüksek zararı aşmaktaysa, taraflardan her biri, sigorta bedelinin ve bununla orantılı olarak sözleşmenin geri kalan süresine ilişkin primin indirilmesini isteyebilir.
- (2) Taraflar istemden başlayarak bir ay içinde söz konusu indirim hakkında anlaşmaya varamazlarsa, bunlardan her biri sözleşmeyi feshedebilir.

Madde 8:104 Birden Çok Sigorta

- (1) Aynı çıkar, birden çok sigortacı tarafından ayrı ayrı sigortalanmışsa, sigortalı, dilediği sigortacıdan veya sigortacılarından, fiilen uğradığı zararın giderilmesi için gerekli olan ölçüde istemde bulunabilir.
- (2) Kendisinden istemde bulunulan sigortacı, diğer sigortacılara rücu hakkı saklı kalmak kaydıyla, düzenlediği poliçede yazılı sigorta bedeline kadar, varsa zararı azaltma giderleriyle birlikte, ödeme yapar.
- (3) Fıkra 2'de belirtilen hak ve borçlar, sigortacılar arasında, bunların sigortalıya karşı ayrı ayrı sorumlu oldukları tutarlarla orantılıdır.

Dokuzuncu Bölüm

Tazminat Alma Hakkı

Madde 9:101 Zarara Sebep Olma

(1) Duruma göre sigorta ettiren veya sigortalı, zarar, kendisinin, zarara sebep olma kastıyla veya pervasızca ve zararın meydana gelebileceğinin bilincinde olarak gerçekleştirdiği bir eylem veya eylemsizliğinden kaynaklanmış olduğu ölçüde, tazminat hakkını yitirir.

(2) Sigorta poliçesinde sigorta parasının kusurun derecesine göre indirilmesini öngören açık bir kaydın bulunması hâli saklı kalmak kaydıyla, duruma göre sigorta ettiren veya sigortalı, kusuruyla gerçekleştirdiği bir eylem veya eylemsizliğinden kaynaklanan zarar için tazminata hak kazanır.

(3) Fıkra 1 ve 2 uygulamasında zarara sebep olma, zararı önlememe veya azaltmamayı da kapsar.

Madde 9:102 Zararı Azaltma Giderleri

(1) Sigortacı, sigorta ettiren veya sigortalının sigorta kapsamındaki bir zararın azaltılması amacıyla önlemler aldığı sırada yaptığı giderleri veya uğradığı zararı, bu önlemler zararı azaltmak bakımından başarısız kalmış olsalar dahi, sigorta ettiren veya sigortalı o anki koşullarda bu önlemleri makul sayabileceği ölçüde ödemekle yükümlüdür.

(2) Sigortacı, sigorta kapsamındaki zararın karşılığı olan tazminatla birlikte ödeyeceği toplam tutar sigorta bedelini geçse dahi, duruma göre sigorta ettiren veya sigortalıyı, Fıkra 1 uyarınca almış olduğu önlemler için tazmin eder.

Onuncu Bölüm

Halefiyet Hakkı

Madde 10:101 Halefiyet

(1) Fıkra 3 hükmü saklı kalmak kaydıyla, sigortacı, sigortalıyı tazmin etmiş olduğu ölçüde, zarardan sorumlu üçüncü kişiye karşı halefiyet hakkına sahiptir.

(2) Sigortalı, bu gibi bir üçüncü kişiye karşı, sigortacının halefiyet hakkını zedeleyecek biçimde herhangi bir hakkından vaz geçmiş bulunduğu ölçüde, söz konusu zarar için tazminat almak hakkından yoksun kalır.

(3) Sigortacı; sigorta ettirenin veya sigortalının aynı evde birlikte yaşadığı kişilere, sigorta ettirenle veya sigortalıyla eşit sosyal ilişki içinde olan kişilere ya da sigorta ettirenin veya sigortalının çalıştırdığı kişilere karşı, bunların zarara kasıtlı bir davranışla veya pervasızca ve zararın meydana gelebileceğinin bilincinde olarak sebep olduklarını kanıtlaması hâli dışında, halefiyet hakkını ileri süremez.

(4) Sigortacı, halefiyet hakkını sigortalıya zarar verecek şekilde ileri süremez.

On Birinci Bölüm

Sigorta Ettirenden Farklı Sigortalılar

Madde 11:101 Sigortalının Hak Sahibi Olması

(1) Sigorta sözleşmesi, sigorta ettirenden başka bir kişinin lehine yapılmışsa, sigortalı olmuş olay meydana geldiğinde, sigorta parasını almaya bu kişi hak kazanmış olur.

(2) Sigorta ettiren, sigortalıya tanınan bu hakkı

(a) poliçede aksi öngörülmemişse; veya

(b) sigortalanmış olay gerçekleşmiş bulunmadığı sürece

geri alabilir.

(3) Geri alma, sigortacıya yazılı geri alma bildirimini ulaştığı anda hüküm doğurur.

Madde 11:102 Sigortalının Bilgisi

Madde 11:101 uyarınca sigorta edilmiş olan bir kişinin bilgisi, bu kişi sigorta ettirenin sigortacıya gerekli bilgileri vermekle yükümlü olduğu anda kendisinin sigortalı sıfatını bilmiyorsa, sigorta ettirenin bilgisiyle bir tutulmaz.

Madde 11:103 Sigortalılardan Biri Tarafından Yükümlülük İhlali

Bir yükümlülüğün sigortalılardan biri tarafından ihlal edilmesi, aynı sigorta sözleşmesi uyarınca sigortalı olan diğer kişilerin haklarını, riziko tümü için birlikte sigortalanmış olmadıkça, olumsuz etkilemez.

On İkinci Bölüm

Sigortalanmış Riziko

Madde 12:101 Sigortalanmış Rizikonun Var Olmaması

(1) Sigortalanan riziko, sigorta sözleşmesinin kurulduğu anda var olmadığı gibi, sigorta süresinin herhangi bir anında da mevcut olmamışsa, prim ödenmesi gerekmez. Bununla birlikte, sigortacı, yapılan giderler karşılığı olarak makul bir tutara hak kazanır.

(2) Sigortalanan riziko, sigorta süresi içinde son bulursa, sözleşme sigortacıya bu durumun bildirildiği anda sona ermiş sayılır.

Madde 12:102 Malvarlığı Unsurunun Devri

(1) Sigortalı malvarlığı unsuru üzerindeki mülkiyet hakkı devredilirse, sigorta sözleşmesi, sigorta ettiren ve mülkiyeti devralmış olan kişi daha önceki bir anda sözleşmenin sona ermesini uygun bulmuş olmadıkça, devirden bir ay sonra sona erer. Bu hüküm, sigorta sözleşmesinin, gelecekte mülkiyeti kazanacak kişi lehine yapılmış olması hâlinde uygulanmaz.

(2) Malvarlığı unsurunu devralan kişi, sigortalı malvarlığı unsuru üzerindeki hasar kendisine geçtiği andan başlayarak sigortalı sayılır.

(3) Fıkra 1 ve 2

(a) sigortacı, sigorta ettiren ve malvarlığı unsurunu devralan kişi aksine anlaşma yapmışlarsa; veya

(b) mülkiyet miras yoluyla geçmişse

uygulanmaz.

Üçüncü Kısım

Tutar Sigortalarına İlişkin Ortak Hükümler

On Üçüncü Bölüm

İzin verilen Tutar Sigortaları

Madde 13:101 Tutar Sigortası

Tutar sigortası olarak yalnızca kaza, sağlık, hayat, evlilik, doğum veya diğer can sigortaları yapılabilir.

Dördüncü Kısım

Sorumluluk Sigortası

On Dördüncü Bölüm

Genel Sorumluluk Sigortası

Madde 14:101 Savunma Giderleri

Sigortacı, Madde 9:102 uyarınca yapılan savunma giderlerini ödemekle yükümlüdür.

Madde 14:102 Zarar Görenin Korunması

Sigorta poliçesi kapsamındaki bir istemin sigorta ettiren veya sigortalı ile sigortacı arasında gerçekleştirilecek bir anlaşma, vaz geçme, ödeme veya bunlara eşdeğer bir işlem yoluyla sonuca bağlanması, yazılı olarak onay vermedikçe zarar görenin durumunu etkilemez.

Madde 14:103 Zararın Sebebi

(1) Duruma göre sigorta ettiren veya sigortalı, zarar, kendisinin, zarara sebep olma kastıyla gerçekleştirdiği bir eylem veya eylemsizliğinden kaynaklanmış olduğu ölçüde, tazminat hakkını yitirir. Bu hüküm, zararın meydana gelmesinden sonra sigortacı tarafından verilen özel talimata, pervasızca ve bu talimatın aksine davranış halinde zararın artabileceğinin bilincinde olarak uyulmamasını da kapsar.

(2) Fıkra 1 uygulamasında zarara sebep olma, zararı önlememe veya azaltmamayı da kapsar.

(3) Kusur derecesi dikkate alınarak sigorta parasının indirileceğini öngören poliçedeki açık hükümler saklı olmak kaydıyla, duruma göre sigorta ettiren veya sigortalı, zararın meydana gelmesinden sonra sigortacı tarafından verilen özel talimata kusuruyla uymamasından kaynaklanan zarar için tazminata hak kazanır.

Madde 14:104 Sorumluluğun İkrar Edilmesi

(1) Zarar görenin isteminin yerine göre sigorta ettiren veya sigortalı tarafından kabul edilmesi veya karşılanması halinde sigortacının borçlarından kurtulmuş olacağını öngören sigorta sözleşmesi koşulları hükümsüzdür.

(2) Sigortacı, onay vermedikçe, zarar gören ile yerine göre sigorta ettiren veya sigortalı arasındaki anlaşmalarla bağlı değildir.

Madde 14:105 Devir

Sigortalıyı, poliçeden doğan istemlerini devretme hakkından yoksun bırakan sigorta sözleşmesi koşulları hükümsüzdür.

Madde 14:106 Hasarsızlık İndirimi/ Bonus-Malus Sistemleri

(1) Sigorta ettiren, her zaman son beş yıldaki tazminat istemlerinin dökümünü talep edebilir.

(2) Sigortacı, primi veya başka sözleşme koşullarını, poliçe kapsamında ödenmiş olan tazminat istemlerinin sayısına veya tutarına bağlamış ise, sigorta ettirenin başka sigortacılarla mevcut olan son beş yıla ilişkin tazminat kayıtları da gereken ölçüde dikkate alınır.

Madde 14:107 Sigortalanmış Olay

(1) Ticari veya mesleki amaçlarla yapılmış olan bir sigorta sözleşmesinin taraflarının, sigortalanmış olayı, zarar görenin talepte bulunması gibi farklı bir kıstasa göre tanımlamış olmaları hâli hariç, sigortalanmış olay, sigortalının sorumluluğuna yol açan bir olgunun sigorta sözleşmesinde öngörülen sorumluluk süresi içinde gerçekleşmesidir.

(2) Tarafların sigortalanmış olayı zarar görenin talepte bulunması biçiminde tanımlamış olmaları halinde, sigorta teminatı sorumluluk süresi içinde veya bunu izleyen beş seneden az olmayan bir süre içinde yapılan ve sorumluluk süresi sona ermeden önce gerçekleşmiş olan bir olguya dayanan talepler hakkında söz konusu olur. Sigorta yaptırmak için başvuran kişinin sözleşmenin yapıldığı sırada tazminat istemine yol açabileceğini bildiği veya bilmesi gereken hâller sigorta teminatı dışında bırakılabilir.

Madde 14:108 Sigorta Bedelini Aşan İstemler

(1) Birden fazla zarar görene ödenmesi gereken tutarların toplamı sigorta bedelini aşarsa, bu ödemeler orantılı olarak indirilir.

(2) Başka zarar görenlerin varlığından habersiz olarak, kendisince bilinen zarar görenlere iyi niyetle sigorta parasını ödeyen sigortacı, başka zarar görenlere karşı sigorta bedelinin geri kalan kısmı kadar sorumlu olur.

On Beşinci Bölüm

Doğrudan İstem ve Doğrudan Dava

Madde 15:101 Doğrudan İstem ve Savunmalar

(1) Duruma göre sigorta ettiren veya sigortalı sorumlu olduğu ölçüde, zarar gören zararının giderilmesi için

(a) sigorta zorunlu ise, veya

(b) sigorta ettiren veya sigortalı aciz halinde ise, veya

(c) sigorta ettiren veya sigortalı tasfiyeye tabi tutulmuş veya münfesi hale gelmişse, veya

(d) zarar gören, bedensel zarara uğramış ise, veya

(e) sorumluluğa uygulanacak hukuk, doğrudan istem hakkını öngörmekte ise

sigortacıya karşı sigorta sözleşmesi çerçevesinde doğrudan istemde bulunabilir.

(2) Sigortayı zorunlu kılan özel hükümler yasaklamadıkça, sigortacı zarar görene karşı sigorta sözleşmesinden kaynaklanan savunmaları ileri sürebilir. Bununla birlikte sigortacı, sigorta ettirenin ve/veya sigortalının zarardan sonraki davranışlarına dayanan savunmalarda bulunmak hakkına sahip değildir.

Madde 15:102 Bilgilendirme Yükümlülüğü

(1) Sigorta ettiren ve sigortalı, zarar görenin istemi üzerine, doğrudan istem için gereksinim duyulan bilgileri vermekle yükümlüdürler.

(2) Sigortacı, kendisine doğrudan yöneltilen istemi gecikmeksizin ve en geç bunun kendisine ulaşmasını izleyen iki hafta içinde sigorta ettirene yazılı olarak bildirir. Sigortacı bu yükümlülüğüne aykırı davranırsa, sigorta ettirenin hakları zarar görene ödeme yapması veya ona karşı borç ikrarında bulunması yüzünden etkilenmez.

(3) Sigorta ettiren, Fıkra 2'ye uygun olarak bildirim kendisine ulaşmasını izleyen bir ay içinde sigortacıya sigortalı olmuş olaya ilişkin bilgi aktarmazsa, istemin doğrudan sigortacı tarafından sonuçlandırılmasına onay vermiş sayılır. Bu kural söz konusu bildirim zamanında kendilerine fiilen ulaşmış olduğu sigortalılar hakkında da uygulanır.

Madde 15:103 Sorumluluktan Kurtulma

Sigorta parasının duruma göre sigorta ettirene veya sigortalıya ödenmesi, sigortacıyı zarar görene karşı sorumluluktan ancak zarar gören

doğrudan istem hakkından vaz geçmiş ise, veya

sigortacının yazılı isteminin kendisine ulaşmasını izleyen dört ay içinde sigortacıya doğrudan istemde bulunma niyetini bildirmemiş ise

kurtarır.

Madde 15:104 Zamanaşımı

(1) Sigortacıya gerek sigortalı gerek zarar gören tarafından açılacak davalar, zarar görenin sigortalıya açabileceği dava zamanaşımına uğradığı anda zamanaşımına uğramış olur.

(2) Zarar gören tarafından sigortalıya yöneltilen isteme ilişkin zamanaşımı süresi, sigortacıya karşı doğrudan istemde bulunulan hallerde, sigortalının bu doğrudan istemi öğrendiği andan, doğrudan istemin sigortacı tarafından karşılandığı veya açık bir biçimde geri çevrildiği ana kadar durur.

On Altıncı Bölüm

Zorunlu Sigorta

Madde 16:101 Uygulama Alanı

(1) Taraflar,

(a) Topluluk hukukunun,

(b) bir Üye Devlet'in, veya

(c) hukuku izin verdiği ölçüde Topluluk üyesi olmayan bir Devlet'in

öngördüğü bir sigorta yaptırma zorunluluğunun yerine getirilmesi için kurulan bir sigorta sözleşmesine ASSHİ'nin uygulanmasını kararlaştırabilirler.

(2) Sigorta sözleşmesi, sigorta yaptırma zorunluluğu öngören özel düzenlemeye uygun bulunmadıkça, zorunluluk koşulunu yerine getirmez.

Beşinci Kısım

Hayat Sigortası

On Yedinci Bölüm

Hayat Sigortasına İlişkin Özel Hükümler

Birinci Ayrım

Üçüncü Kişiler

Madde 17:101 Üçüncü Kişinin Hayatı Üzerine Hayat Sigortası

Sigorta ettirenden başka bir kişinin hayatı üzerine kurulan bir hayat sigortası sözleşmesi; riziko kişinin kendisine yapılan bilgilendirme üzerine verdiği onam yazılı ve imzasıyla kanıtlanmış olmadıkça geçersizdir. Sözleşmenin daha sonra, lehtar değişikliği, sigorta bedelinin artırılması ve sözleşme süresinin değişmesi de dahil olmak üzere esaslı biçimde değişmesi, bu gibi bir onam mevcut olmadıkça hüküm doğurmaz. Bu hüküm, sigorta sözleşmesinin veya sigorta parası üzerindeki hakkın başkasına devri veya başkası lehine sınırlanması hâlinde de uygulanır.

Madde 17:102 Sigorta Parasının Lehtarı

(1) Sigorta ettiren, belirleme işlemi dönülemez biçimde yapılmış olmadıkça, sigorta parasının lehtarı olarak bir veya birden fazla kişiyi belirleyebilir ve bu belirleme işlemini değiştirebilir veya geri alabilir. Belirleme, değiştirme veya geri alma işlemleri, vasiyet yoluyla gerçekleştirilmiş olmadıkça, yazılı olarak yapılmak ve sigortacıya gönderilmek zorundadır.

(2) Belirleme, değiştirme ve belirlemeyi geri alma hakları, hangisi ilkönce meydana gelirse sigorta ettirenin ölümü veya sigortalanmış olayın gerçekleşmesi üzerine son bulur.

(3) Duruma göre sigorta ettiren veya mirasçuları,

(a) sigorta ettiren lehtar belirlememiş ise, veya

(b) lehtar belirleme işlemi geri alınmış ve başka lehtarlar belirlenmemiş ise,

(c) sigortalanmış olay gerçekleşmeden önce bir lehtar ölmüş ve başka lehtarlar belirlenmemiş ise

sigorta parasının lehtarı sayılır.

(4) İki veya daha fazla lehtar belirlenmiş ve bunlardan birine ilişkin belirleme işlemi geri alınmış yahut bunlardan biri sigortalanmış olay gerçekleşmeden önce ölmüşse, sigorta parasının bu lehtara ödenecek olan kısmı, sigorta ettiren tarafından Fıkra 1 uyarınca farklı bir esas öngörülmüş olmadıkça, diğer lehtarlar arasında orantılı biçimde dağıtılır.

(5) İcra ve iflas hukukundaki alacaklıların zararına olan işlemlerin geçersizliği, iptal edilebilirliği veya icra yeteneğinden yoksunluğuna ilişkin uygulanabilir kurallar saklı kalmak kaydıyla, sigorta ettirene ait aciz haline düşmüş malvarlığı, para sigorta ettirene ödenmiş olmadığı sürece, sigorta parası, dönüştürme değeri veya ayrılma değeri üzerinde herhangi bir hak ileri süremez.

(6) Fıkra 1'e uygun biçimde belirlenmiş bir kişiye sigorta parasını ödeyen sigortacı, bu kişinin sigorta parasına hak kazanmamış olduğunu bilerek ödeme yapmış olmadıkça, ödeme borcundan kurtulur.

Madde 17:103 Ayrılma Değerinin Lehtarı

(1) Madde 17:102 uyarınca yapılan belirlemeden bağımsız olarak, sigorta ettiren, varsa ayrılma değeri için de lehtar belirleyebilir ve bu belirleme işlemini geri alabilir yahut değiştirebilir. Belirleme, değişiklik veya geri alma işlemlerinin yazılı olarak yapılması ve sigortacıya gönderilmesi gerekir.

(2) Sigorta ettiren

(a) ayrılma değeri için lehtar belirlenmemiş ise, veya

(b) ayrılma değeri için yapılan lehtar belirleme işlemi geri alınmış ve başka bir lehtar da belirlenmemiş ise, veya

(c) ayrılma değeri için belirlenen lehtar ölmüş ve başka bir lehtar da belirlenmemiş ise

ayrılma değerinin lehtarı sayılır.

(3) Madde 17:102 Fıkra 2 ve Fıkra 4 ila 6 uygun düştüğü ölçüde uygulanır.

Madde 17:104 Devir veya Sınırlama

(1) Bir lehtarın dönülemez biçimde belirlendiği hallerde, sigorta ettiren tarafından sigorta sözleşmesinin veya sigorta parası üzerindeki hakkın başkasına devri veya başkası lehine sınırlanması, lehtar yazılı olarak onam vermedikçe hükümsüzdür.

(2) Sigorta parası üzerindeki hakkın lehtar tarafından başkasına devri veya başkası lehine sınırlanması, sigorta ettiren yazılı olarak onam vermedikçe hükümsüzdür.

Madde 17:105 Mirasın Reddi

Lehtar, ölen riziko kişinin mirasçısı ise ve mirası reddetmişse; mirasın reddi olgusu tek başına, onun sigorta sözleşmesine ilişkin konumunu etkilemez.

İkinci Ayrım

Sözleşmenin Başlangıç Safhası ve Süresi

Madde 17 :201 Sigorta Yaptırmak İçin Başvuruda Bulunan Kişinin Sözleşme Öncesi Bilgi Verme Yükümlülüğü

(1) Sigorta yaptırmak için başvuruda bulunan kişi tarafından Madde 2:101 Fıkra 1 uyarınca yapılması gereken bildirim, riziko kişinin bildiği veya bilmesi gereken hususları da kapsar.

(2) Madde 2:104 hariç olmak koşuluyla, Madde 2:102, 2:103 ve 2:105'te öngörülen sözleşme öncesi bilgilendirme yükümlülüğüne aykırılık hâline ilişkin yaptırımlar, ancak sözleşmenin yapılmasının üzerinden beş sene geçtikten sonra uygulanabilir.

Madde 17 :202 Sigortacının Sözleşme Öncesi Bilgilendirme Yükümlülüğü

(1) Sigortacı sigorta yaptırmak için başvuruda bulunan kişiyi, kazançta katılma hakkının var olup olmayacağı hususunda bilgilendirir. Bu bilginin ulaştırılmasının, başvuru formundan ayrı bir belgede yer alan açık bir beyanla ikrar edilmiş olması lazımdır.

(2) Sigortacı tarafından Madde 2:201 uyarınca verilecek olan belge aşağıdaki bilgileri kapsar:

(a) Sigortacı hakkında: Sigortacının ödeme gücü ve mali durumuna ilişkin olarak her yıl yayınlanması zorunlu olan rapora özel gönderme;

(b) Sigortacının sözleşmesel yükümlülükleri hakkında:

(i) sigorta kapsamındaki her teminat ve her seçim olanağı hakkında açıklama

(ii) primin sigorta kapsamındaki ana teminatlar ve varsa ek teminatlara karşılık gelen kısmı hakkında bilgi,

(iii) hangi denetim hukukunun uygulanacağını da içerecek biçimde, ek getirilerin hesaplanma ve dağıtım yöntemleri,

(iv) ayrılma değeri ile prim ödemedeki bağımsız sigorta değeri ve bunların hangi ölçüde garanti edildiği,

(v) birime bağlanmış poliçelerde: Teminatların bağlandığı birimler ve bunların ilişkin bulunduğu malvarlığı unsurlarının türü hakkında açıklama,

(vi) poliçeye uygulanacak vergiler hakkında genel bilgi.

(3) Ek olarak, sigorta ettirenin sözleşme bağlamında aldığı risklerin gereği gibi anlaşılmasına yardımcı olmak üzere, özel bilgiler de verilir.

(4) Sigortacı, sözleşme ile garanti ettiği ödemeleri aşan olası getirileri tutar olarak belirtirse, sigorta yaptırmak için başvuruda bulunan kişiye prim hesaplamasında esas alınan aktüarya ilkelerine uygun biçimde, üç ayrı faiz oranı üzerinden yapılmış ve vade tarihindeki olası getiriyi gösteren bir model hesaplama sunar. Ancak bu hüküm, sigortacının ödeme yükümlülüğünün kesin olmadığı rizikoları temin eden sigortalar ile birime bağlanmış poliçelerde uygulanmaz. Sigortacı, sigorta ettirene, açık ve anlaşılır biçimde, model hesaplamasının yalnızca varsayımsal kabullere dayanan bir model olduğunu ve sigorta sözleşmesinin olası getirileri garanti etmediğini belirtir.

Madde 17:203 Cayma Süresi

(1) Hayat sigortası sözleşmelerinde, Madde 2:303 Fıkra 1'de belirtilen cayma süresi, hangisi daha sonra ise, Madde 2:501 ve Madde 17:202'de sözü geçen belgelerin verilmesinden veya kabul açıklamasının ulaşmasından başlayarak bir aydır.

(2) Sigorta ettirenin Madde 2:303 Fıkra 1 uyarınca sigorta sözleşmesinden cayma hakkı, sözleşmenin yapıldığı andan başlayarak bir yıl sonra son bulur.

Madde 17:204 Sigorta Ettirenin Sözleşmeyi Feshetme Hakkı

(1) Sigorta ettiren dönüştürme değerine veya ayrılma değerine ulaşmış olmayan bir hayat sigortası sözleşmesini, yapılmasının üzerinden bir yıl geçmeden önce hüküm doğurmamak koşuluyla feshetme hakkına sahiptir. Sözleşme süresi sona ermeden feshetme hakkı, tek primin ödendiği hallerde devre dışı bırakılabilir. Fesih bildirimiminin yazılı olarak yapılması gerekir. Fesih, sigortacıya fesih bildirimiminin ulaştığı andan iki hafta sonra hüküm doğurmaya başlar.

(2) Hayat sigortası sözleşmesinin dönüştürme değerine veya ayrılma değerine ulaşmış olması durumunda Madde 17:601 ila Madde 17:603 uygulanır.

Madde 17:205 Sigortacının Sözleşmeyi Feshetme Hakkı

Sigortacı, hayat sigortası sözleşmesini ancak bu Bölümün öngördüğü ölçüde feshetme hakkına sahiptir.

Üçüncü Ayrım

Sözleşme Süresi İçindeki Değişiklikler

Madde 17:301 Sigortacının Sözleşme Sonrası Bilgilendirme Yükümlülüğü

(1) Sigortacı, uygulanabilir olan hâllerde, sigorta ettirene her yıl, poliçede öngörülen ek getirilerin o anki değerini yazılı olarak bildirir.

(2) Sigortacı, Madde 2:701’de sayılanlara ek olarak, sigorta ettireni gecikmeksizin aşağıdaki değişiklikler hakkında da bilgilendirir:

(a) Genel ve özel poliçe koşulları,

(b) ASSHİ’nin değiştirilmesi veya poliçe koşullarında değişiklik yapılması hâlinde: Madde 2:201 bent (f) ve (g) ile Madde 17:202 Fıkra 2 bent (b) (i) ila (v)’teki bilgiler.

(3) Madde 17:202 Fıkra 4, olası getirilerin tutarı hakkındaki tahminlerin sözleşme süresi içinde herhangi bir anda paylaşılması hâlinde de uygulanır. Sigortacının sözleşme yapılmadan önce veya yapıldıktan sonra kazanca katılmanın göstereceği gelişme hakkında tahmin sunmuş olduğu hâllerde, sigortacı başlangıçtaki verilerle fiili gelişme arasındaki farkları sigorta ettirene bildirir.

Madde 17:302 Riziko Ağırlaşması

Hayat sigortası sözleşmesinde, yaşın veya sağlık durumundaki kötüleşmenin Madde 4.201 anlamında bir riziko ağırlaşması oluşturacağını öngören hükümler, Madde 2:304 uygulamasında haksız sözleşme koşulu sayılır.

Madde 17:303 Primin ve Ödenecek Getirilerin Ayarlanması

(1) Sigortacının kesin olarak sorumlu olacağı rizikoları temin eden bir hayat sigortası sözleşmesinde, sigortacı ayarlama yapmak hakkına ancak Fıkra 2 ve 3 uyarınca sahip olur.

(2) Prim artırımını ancak primin hesaplanmasında esas alınan biometrik rizikolarda önceden görülemeyen ve sürekli nitelik taşıyan bir değişiklik meydana gelmesi; prim artışının, sigortacının sigorta ile temin edilen getirileri ödeme yeteneğinin sürekliliğini sağlama bakımından gerekli olması ve primin artırılmasının bağımsız bir malvarlığı yöneticisi veya kamu makâmı tarafından kabul edilmesi hâllerinde yapılabilir. Sigorta ettiren, primin artırılan kısmının sigorta ile temin edilen getirilerden yapılacak uygun bir indirimde mahsup edilmesini isteyebilir.

(3) Sigortacı, prim ödemediği poliçelerde sigorta ile temin edilen getirileri Fıkra 2’de belirtilen koşullar çerçevesinde indirebilir.

(4) Fıkra 2 veya Fıkra 3 uyarınca ayarlama

(a) prim ve/veya sigorta ile temin edilen getirilerin hesaplanmasında uzman ve özenli bir aktüerin farkına varmış olması gereken bir hata yapıldığı, veya

(b) ayarlamaya dayanak oluşturan hesaplamaların ayarlamadan sonra kurulanlar dahil bütün sözleşmelere uygulanmadığı

hâllerde mümkün değildir.

(5) Prim artışı veya sigorta ile temin edilen getirilerden yapılacak indirim, sigortacının sigorta ettirene sebepleriyle birlikte prim artırımını veya getirilerden yapılacak indirimi ve sigorta ettirenin kendisinin de bu getirilerin indirilmesini isteme hakkı bulunduğunu yazılı olarak bildirdiği andan üç ay sonra hüküm doğurmaya başlar.

(6) Sigortacının kesin olarak sorumlu olacağı rizikoları temin eden bir hayat sigortası sözleşmesinde; başlangıçtaki prim tutarının, primin hesaplanmasında esas alınan biometrik rizikolarda önceden görülemeyen ve sürekli nitelik taşıyan bir değişme sebebiyle, sigortacının sigorta ile temin edilen getirileri ödeme yeteneğinin sürekliliğini sağlama bakımından artık uygun ve gerekli olmadığı hâllerde, sigorta ettiren primin indirilmesini isteyebilir. İndirimin kamu makamı veya bağımsız bir malvarlığı yöneticisi tarafından kabul edilmiş olması lazımdır.

(7) Bu maddede hükme bağlanan haklar, sözleşmenin kurulması üzerinden beş sene geçmiş olmadıkça kullanılamaz.

Madde 17:304 Sözleşme Hüküm ve Koşullarının Değiştirilmesi

(1) Sigortacıya prim ve sigorta ile temin edilen getiriler dışındaki hüküm ve koşulları değiştirme hakkı veren hükümler, değişikliğin

(a) kamu makamı tarafından alınan uyulması zorunlu önlemler de dahil olmak üzere, denetim hukukunda yapılan değişikliklere uyum sağlama, veya

(b) işveren emeklilik planları hakkındaki emredici ulusal hükümlerde yapılan değişikliklere uyum sağlama,

(c) ulusal hukukun özel vergi avantajlarından veya devlet katkılarında yararlanmak için hayat sigortası sözleşmesi hakkında öngördüğü koşullarda yapılan değişikliklere uyum sağlama,

(d) bir sözleşme koşulunun Madde 2:304 Fıkra 2 cümle 2 uyarınca değiştirilmesi sebebiyle gerçekleştirilmesi dışında, geçersizdir.

(2) Değişiklik, sigorta ettirenin değişiklik ve sebepleri konusunda bilgilendirilmesine yönelik yazılı bildirim sigorta ettirene ulaşmasını izleyen üçüncü ayın başlangıcından itibaren hüküm doğurur.

(3) Fıkra 1, değişiklik öngören hükümlerin geçerliği için aranan diğer koşullar saklı kalmak kaydıyla uygulanır.

Dördüncü Ayrım

Ulusal Hukuklarla İlişki

Madde 17:401 Emeklilik Planları

Bir emeklilik planıyla ilgili bulunan hayat sigortası sözleşmesi, yetkili ulusal hukukun emeklilik planları hakkındaki emredici kurallarına tabidir. ASSHİ ancak bu hükümlerle uyumlu olduğu ölçüde uygulanır.

Madde 17:402 Vergi Avantajları ve Devlet Katkıları

ASSHİ, ulusal hukukların hayat sigortası sözleşmesinin özel vergi avantajlarından veya Devlet katkısından yararlandırılması için öngördüğü koşullarla ilgili hükümlerini etkilemez. Uygulanması söz konusu olan ulusal hukukun öngördüğü koşullarla ASSHİ arasında çatışma bulunması durumunda, ASSHİ'ye aykırı anlaşma yapılabilir.

Beşinci Ayrım

Sigortalanmış Olay

Madde 17:501 Sigortacının Araştırma ve Bilgilendirme Yükümlülüğü

(1) Sigortacı, sigortalanmış olayın gerçekleşmiş olabileceğine inanmasını gerektiren sebepler var olduğunda, bunu kesinleştirmek için makul girişimlerde bulunur.

(2) Sigortalanmış olayın gerçekleşmiş olduğunu öğrenen sigortacı, lehtarın kimliğini ve adresini saptamak ve bu kişiyi bilgilendirmek için var olan koşullar çerçevesinde elinden gelen çabayı gösterir. Söz konusu bilgilendirme, sigortacının lehtarın kimlik ve adresini öğrendiği andan başlayarak en geç 30 gün içinde yapılır.

(3) Sigortacı Fıkra 1 veya 2'ye aykırı davranırsa, lehtarın istemi hakkında zamaşımı, onun hak sahibi olduğunu öğrendiği ana kadar durur.

Madde 17:502 İntihar

(1) Riziko kişisi, sözleşmenin kurulduğu anı izleyen bir sene içinde intihar ederse, sigortacı sigorta parasını ödeme sorumluluğundan kurtulur. Bu hâlde sigortacı, ayrılma değerini ve varsa Madde 17:602 uyarınca söz konusu olan kazanç tutarını öder.

(2) Fıkra 1 hükmü

(a) riziko kişisi intihar sırasında, ayırt etme gücünü ortadan kaldıran bir ruh hali ile davranmışsa;

(b) riziko kişinin sözleşmenin yapıldığı sırada intihar etme niyetine sahip olmadığı herhangi bir kuşkuya yer bırakmayacak bir biçimde kanıtlanmışsa

uygulanmaz.

Madde 17:503 Riziko Kişisini Kasten Öldürme

(1) Lehtar riziko kişisini kasten öldürürse, kendisinin lehtar olarak belirlenmesine ilişkin işlem geri alınmış sayılır.

(2) Sigorta parasına ilişkin istemin devri, devralan kimse riziko kişisini kasten öldürürse hükümsüzdür.

(3) Aynı zamanda lehtar olan sigorta ettiren riziko kişisini kasten öldürürse sigorta parası ödenmez.

(4) Riziko kişisini öldüren lehtar veya sigorta ettirenin bu eylemi, haklı savunma hâlinde olduğu gibi, hukuka aykırı sayılmıyorsa bu Madde hükmü uygulanmaz.

Altıncı Ayrım

Dönüştürme ve Ayrılma

Madde 17:601 Sözleşmenin Dönüştürülmesi

(1) Madde 5:103, dönüştürme değerine veya ayrılma değerine ulaşan hayat sigortası sözleşmelerine uygulanmaz. Bu sözleşmeler, sigorta ettirenin Fıkra 2'de sözü geçen bilginin kendisine ulaşmasını izleyen dört

hafta içinde ayrılma değerinin ödenmesini istemesi hâli dışında, prim ödemedi bağışık sigortaya dönüştürülür.

(2) Sigortacı, dönüştürme değerini ve ayrılma değerini, Madde 5:101(b) veya Madde 5:102 Fıkra 1(b)'de belirtilen sürenin bitimini izleyen dört hafta içinde sigorta ettirene bildirir ve sigorta ettirenden dönüştürme ile ayrılma değerinin ödenmesi arasında seçim yapmasını ister.

(3) Dönüştürme veya ayrılma değerinin ödenmesi istemi yazılı olarak yapılır.

Madde 17:602 Sigortadan Ayrılma

(1) Sigorta ettiren, sigorta sözleşmesinin yapılmasından en erken bir yıl sonra hüküm doğurması koşuluyla, poliçenin ulaştığı ayrılma değerinin tamamen veya kısmen ödemesini sigortacıdan yazılı olarak her zaman isteyebilir. Sözleşme bu istem doğrultusunda ayarlamaya konu olur veya sona erer.

(2) Madde 17:601 hükmü saklı kalmak kaydıyla, ayrılma değerine ulaşmış olan bir hayat sigortası sözleşmesi sigortacı tarafından fesih veya iptal edilir veya ondan cayılırsa, Madde 2:104'te belirtilen hâlde dahi sigortacı ayrılma değerini ödeme borcu altına girer.

(3) Sigortacı, istemi üzerine ve her hâlde her yıl sigorta ettireni ayrılma değerinin o anki tutarı ve bunun ne kadarının garanti edilmiş olduğu hususunda bilgilendirir.

(4) Sigorta ettirenin hak kazanmış olduğu kazanç payı, ayrılma değeri belirlenirken hesaba katılmış olmadıkça, ayrılma değerine ek olarak ödenir.

(5) Bu madde uyarınca ödenmesi gereken tutarlar, sigorta ettirenin isteminin sigortacıya ulaştığı andan başlayarak en geç iki ay içinde ödenir.

Madde 17:603 Dönüştürme Değeri; Ayrılma Değeri

(1) Sigorta sözleşmesinde, dönüştürme değerinin ve/veya ayrılma değerinin hesaplanma yöntemi sigortacının kayıtlı olduğu Üye Devletin hukukuna uygun biçimde belirtilir. Dönüştürme değerinin ve/veya ayrılma değerinin hesaplanma yöntemi yerleşmiş aktüarya ilkelerine ve Fıkra 2'ye uygun olmak zorundadır.

(2) Sigortacı sözleşme kurma maliyetini, eşit tutarlar olarak ve beş senelik bir zaman dilimine yayarak indirebilir.

(3) Sigortacı, ayrılma değerine ilişkin hesaplamaya evvelce dahil edilmiş olmamak koşuluyla, yerleşmiş aktüarya ilkeleri uyarınca hesaplanan uygun bir tutarı, ayrılma değerinin ödenmesine ilişkin maliyet karşılığı olarak indirmek hakkına sahiptir.

Altıncı Kısım

Grup Sigortası

On Sekizinci Bölüm

Grup Sigortası Hakkında Özel Hükümler

Birinci Ayrım

Genel Olarak Grup Sigortası

Madde 18:101 Uygulanabilirlik

Grup sigortası sözleşmeleri, grubu örgütleyen kişi ve sigortacının Madde 1:102'ye uygun olarak anlaşma yapmış olmaları koşuluyla ASSHİ'ye tabidir. Grup sigortası ya otomatik grup sigortası niteliğini taşır ve bu Bölümün İkinci Ayrımına tabi olur; ya da seçime bağlı grup sigortası niteliğini taşır ve bu Bölümün Üçüncü Ayrımına tabi olur.

Madde 18:102 Grubu Örgütleyen Kişinin Genel Özen Yükümlülüğü

(1) Grubu örgütleyen kişi, grup sigortası sözleşmesinin görüşülmesi ve ifasında, grup üyesinin hukuka uygun çıkarlarını göz önünde tutarak özenli ve iyi niyetli davranır.

(2) Grubu örgütleyen kişi, sigortacının grup üyelerine yönelik bildirimlerini onlara iletir ve sözleşmede yapılan değişiklikler hakkında onları bilgilendirir.

İkinci Ayrım

Otomatik Grup Sigortası

Madde 18:201 ASSHİ'nin Uygulanması

Gerektiğinde ASSHİ otomatik grup sigortasına uygun düştüğü ölçüde uygulanır.

Madde 18:202 Bilgilendirme Yükümlülüğü

(1) Bir grup üyesi gruba katıldığında, grubu örgütleyen kişi, bu üyeyi gecikmeksizin

(a) sigorta sözleşmesinin varlığı,

(b) sigorta teminatının kapsamı,

(c) koruyucu önlemler ve sigorta teminatından yararlanmanın diğer koşulları,

(d) hasar istemlerine ilişkin yöntem

konularında bilgilendirir.

(2) Grup üyesine Fıkra 1'de öngörülen bilgilendirmenin yapıldığını kanıtlama yükü grubu örgütleyen kişiye aittir.

Madde 18:203 Sigortacının Sözleşmeyi Feshetmesi

(1) Madde 2:604 uygulamasında sigortacının sözleşmeyi feshetme hakkı ancak feshin sonucunun sigortalanmış olaya maruz kalan grup üyesinin sigorta teminatı kapsamı dışında kalmasıyla sınırlı ise makul sayılır.

(2) Madde 4:102 ve Madde 4:203 Fıkra 1 uygulamasında, sigortacı tarafından fesih hakkının kullanılması duruma göre yalnızca gereken koruyucu önlemi almamış veya riziko ağırlaşmasına konu olmuş bulunan grup üyelerinin sigorta teminatı dışında bırakılması sonucunu doğurur.

(3) Madde 12:102 uygulamasında, sigorta sözleşmesinin feshedilmiş sayılması, yalnızca sigortalı malvarlığı unsuru üzerindeki mülkiyet hakkını devretmiş olan grup üyelerinin sigorta teminatı dışında kalmaları sonucunu doğurur.

Madde 18:204 Sigorta Teminatını Sürdürme Hakkı- Grup Hayat Sigortası

(1) Bir otomatik grup hayat sigortası feshedilmiş olduğu veya grup üyesi gruptan ayrılmış bulunduğu takdirde, sigorta teminatı hangisi ilk önce gerçekleşirse üç ay sonra veya grup hayat sigortasının süresi bitince sona erer. Bu hâlde, grup üyesi, yeniden risk değerlendirmesi yapılmaksızın, aynı sigortacıdan yeni bir bireysel sözleşme çerçevesinde eşdeğer bir sigorta teminatı elde etme hakkına sahip olur.

(2) Grubu örgütleyen kişi grup üyesini

(a) grup hayat sigortası çerçevesindeki sigorta teminatının son bulmak üzere olduğu,

(b) grup üyesinin Fıkra 1 uyarınca sahip bulunduğu hakları, ve

(c) bu hakların nasıl kullanılacağı

hususlarında yazılı olarak gecikmeksizin bilgilendirir.

(3) Grup üyesi Madde 18:204 Fıkra 1 uyarınca sahip bulunduğu hakkı kullanma niyetini açıkladığı takdirde, sigortacı ile grup üyesi arasındaki sözleşme, grup üyesinin mevcut sağlık durumu veya yaşı dikkate alınmaksızın, o tarihteki bir bireysel sigorta poliçesi için hesaplanan prim tutarı üzerinden, bireysel bir sigorta sözleşmesi olarak sürer.

Üçüncü Ayrım

Seçime Bağlı Grup Sigortası

Madde 18:301 Seçime Bağlı Grup Sigortası: Genel Olarak

(1) Seçime bağlı grup sigortası, grubu örgütleyen kişi ile sigortacı arasındaki çerçeve sözleşme ile bu çerçeve sözleşme kapsamında grup üyeleri ile sigortacı arasında yapılan bireysel sigorta sözleşmelerinin birleşimidir.

(2) ASSHİ, grubu örgütleyen kişi ile sigortacının kararlaştırmaları hâlinde, bireysel sigorta sözleşmeleri hakkında uygulanır. ASSHİ, Madde 18:101 ve 18:102 hükümleri dışında, çerçeve sözleşmeye uygulanmaz.

Madde 18:302 Sözleşme Hüküm ve Koşullarının Değiştirilmesi

Çerçeve sözleşmenin hüküm ve koşullarındaki değişiklikler, bireysel sigorta sözleşmelerini ancak bu değişikliklerin duruma göre Madde 2:603, 17:303 ve 17:304 hükümlerine uygunluğu sağlamak amacıyla yapılmış olması durumunda etkiler.

Madde 18:303 Sigorta Teminatının Sürmesi

Çerçeve sözleşmenin son bulması veya grubun bireysel üyelerinden birinin grup üyeliğinin sona ermesi, sigortacı ile bu grup üyesi arasındaki sigorta sözleşmesi üzerinde herhangi bir etki meydana getirmez.